

8.9.2017

A8-0188/ 001-221

MUUDATUSETTEPANEKUD 001-221

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raport

Morten Løkkegaard

A8-0188/2017

Toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuded

Ettepanek võtta vastu direktiiv (COM(2015)0615 – C8-0387/2015 – 2015/0278(COD))

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Volitus 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste
hartat, eriti selle artiklit 26,*

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, ühtlustades õigus- ja haldusnormid ning kõrvaldades tõkked, mis takistavad teatavate ligipääsetavate toodete ja teenuste vaba liikumist. See suurendab **ligipääsetavate toodete ja teenuste** kättesaadavust siseturul.

(1) Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, ühtlustades **liikmesriikide** õigus- ja haldusnormid ning kõrvaldades tõkked, mis takistavad teatavate ligipääsetavate toodete ja teenuste vaba liikumist. See suurendab **ligipääsetavaid tooteid ja teenuseid käsitleva teabe** kättesaadavust ning **parandab selle ligipääsetavust ja praktilisust** siseturul.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Ligipääsetavate toodete ja teenuste järele on suur nõudlus, sest puuetega **ja/või funktsionaalsete piirangutega** inimeste arv suureneb oluliselt *Euroopa* Liidu rahvastiku vananedes. Keskkond, kus on parem ligipääs toodetele ja teenustele, tekitab kaasavama ühiskonna ja **lihtsustab iseseisvat toimetulekut**.

Muudatusettepanek

(2) Ligipääsetavate toodete ja teenuste järele on suur nõudlus, sest **funktsionaalsete piirangutega inimeste, sealhulgas puuetega inimeste (ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) artikli 1 tähenduses)** arv suureneb oluliselt liidu rahvastiku vananedes. Keskkond, kus on parem ligipääs toodetele ja teenustele, tekitab kaasavama ühiskonna ja **on iseseisva toimetuleku eeltingimus**.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

(2a) **Toodete, vahendite, seadmete ja teenuste puhul tuleks tagada üldine ligipääsetavus, universaalsain ja sooline perspektiiv, et puuetega inimesed saaksid neid tavapäraselt kasutada.**

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Kuna liikmesriikides vastu võetud õigus- ja haldusnormid seoses piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste, sealhulgas puuetega inimeste ligipääsuga toodetele ja teenustele on erinevad, takistab see nende **toodete ja teenuste** vaba liikumist ning moonutab tõhusat

Muudatusettepanek

(3) Kuna liikmesriikides vastu võetud õigus- ja haldusnormid seoses piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste, sealhulgas puuetega inimeste ligipääsuga **mõnedele** toodetele ja teenustele on erinevad, takistab see nende vaba liikumist ning moonutab tõhusat konkurentsi

konkurentsi siseturul. Ettevõtjad, eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), on sellistest tõketest eriti mõjutatud.

siseturul. **Teiste toodete puhul suurenevad erinevused tõenäoliselt siis, kui jõustub konventsioon.** Ettevõtjad, eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), on sellistest tõketest eriti mõjutatud.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Ligipääsetavate toodete tarbijad ja ligipääsetavate teenuste kasutajad seisavad silmitsi kõrgete hindadega, mis tulenevad piiratud konkurentsist pakkujate vahel. Liikmesriikide õigusaktide killustatus vähendab potentsiaalset kasu, mida võidakse saada kodu- ja välismaiste kolleegidega kogemuste vahetamisest ühiskonna ja tehnoloogia arengu küsimustes.

Muudatusettepanek

(5) Ligipääsetavate toodete, **eelkõige tugitehnoloogiate** tarbijad ja ligipääsetavate teenuste kasutajad seisavad silmitsi kõrgete hindadega, mis tulenevad piiratud konkurentsist pakkujate vahel. Liikmesriikide õigusaktide killustatus vähendab potentsiaalset kasu, mida võidakse saada kodu- ja välismaiste kolleegidega kogemuste vahetamisest ühiskonna ja tehnoloogia arengu küsimustes.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Seetõttu on siseturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalik riigisiseste meetmete ühtlustamine liidu tasandil, et teha lõpp ligipääsetavate toodete ja teenuste turu killustatusele, saavutada mastaabisääst, hõlbustada piiriülest kaubandust ning aidata ettevõtjatel suunata vahendeid innovatsiooni, selmet kasutada neid vahendeid **saavutamaks kooskõla** killustatud **õigusnõuetega terves liidus, ning selleks, et tagada puuetega inimeste vaba liikumine.**

Muudatusettepanek

(6) Seetõttu on siseturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalik riigisiseste meetmete ühtlustamine liidu tasandil, et teha lõpp ligipääsetavate toodete ja teenuste turu killustatusele, saavutada mastaabisääst, hõlbustada piiriülest kaubandust, **toodete ja teenuste vaba liikumist ning inimeste, sealhulgas puuetega inimeste liikumisvabadust,** ning aidata ettevõtjatel suunata vahendeid innovatsiooni, selmet kasutada neid vahendeid killustatud **õigusaktidest tulenevate kulude katmiseks.**

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 10 nõutakse, et liit võitleks oma poliitika ja tegevuse määratlemisel diskrimineerimisega puuete alusel. ELi toimimise lepingu artiklis 19 antakse liidule õigus võtta sellise diskrimineerimise vastu võitlemiseks vastu õigusakte.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige on käesoleva direktiivi eesmärk tagada puuetega inimeste õiguste täielik austamine, et nad saaksid kasu meetmetest, mille eesmärk on tagada nende iseseisvus, sotsiaalne ja tööalane integratsioon ning osalemine ühiskonnaelus, ning edendada Euroopa Liidu põhiõiguste harta **artikli 26** kohaldamist.

(9) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige on käesoleva direktiivi eesmärk tagada puuetega inimeste **ja eakamate inimeste** õiguste täielik austamine, et nad saaksid kasu meetmetest, mille eesmärk on tagada nende iseseisvus, sotsiaalne ja tööalane integratsioon ning osalemine ühiskonnaelus, ning edendada Euroopa Liidu põhiõiguste harta **artiklite 21, 25 ja 26** kohaldamist.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9a) Toodete ja teenuste parem ligipääsetavus parandab lisaks puuetega inimestele ka muude püsivalt või ajutiselt

piiratud funktsionaalsete võimetega inimeste elu, näiteks eakad, rasedad ja pagasiga reisivad isikud. Siiski on tähtis piirduda käesoleva direktiivi kohaldamisala määramisel puuetega inimestega ja mitte laiendada seda ajutiselt ja püsivalt piiratud funktsionaalsete võimetega inimestele, et viia direktiiv konventsiooniga vastavusse ja tagada ettevõtjate õiguskindlus.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9b) Liidus on puute esinemissagedus naiste seas suurem kui meeste seas. Oma põhiõiguste ja -vabaduste teostamisel seisavad puuetega naised silmitsi diskrimineerimise mitmesuguste vormide ja oluliste takistustega. Need hõlmavad füüsilist, emotsionaalset, seksuaalset, majanduslikku ja institutsioonilist vägivalda. Samuti hõlmavad need diskrimineerimist juurdepääsul haridusele ja tööhõivele, mis võib põhjustada sotsiaalset eraldatust ja psühholoogilist traumat. Puue mõjutab naisi samuti ebaproportsionaalselt rohkem puuetega pereliikmete hooldajatena ja neid diskrimineeritakse seotuse alusel sagedamini kui mehi. Arvestades eeltoodut on vaja võtta meetmeid, et tagada puuetega naiste ja puuetega laste emade võrdne kohtlemine ning positiivsed meetmed ja poliitika, mis on põhiline inimõigus ja eetiline kohustus.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Euroopa digitaalse tegevuskava eesmärk on tagada jätkusuutlik majanduslik ja sotsiaalne kasu, mida annab ühendatud digitaalne ühtne turg. Liidu tarbijad ei saa veel täielikult kasu hindadest ja valikust, mida ühtne turg võib pakkuda, sest piiriülesed internetitehingud on ikka veel väga piiratud. Killustatus piirab ka nõudlust piiriüleste e-kaubanduse tehingute järele. Puuetega inimestele uue elektroonilise infosisu täielikult kättesaadavaks muutmiseks on ka vaja kooskõlastatud meetmeid. Seepärast on vaja ühtlustada ligipääsetavusnõuded kogu digitaalsel ühtsel turul ja tagada, et kõik ELi **kodaniku**, olenemata võimetest, saaksid ühtsest turust kasu.

Muudatusettepanek

(10) Euroopa digitaalse tegevuskava eesmärk on tagada jätkusuutlik majanduslik ja sotsiaalne kasu, mida annab ühendatud digitaalne ühtne turg, **lihtsustades kaubandust ja suurendades tööhõivet liidus**. Liidu tarbijad ei saa veel täielikult kasu hindadest ja valikust, mida ühtne turg võib pakkuda, sest piiriülesed internetitehingud on ikka veel väga piiratud. Killustatus piirab ka nõudlust piiriüleste e-kaubanduse tehingute järele. Puuetega inimestele uue elektroonilise infosisu täielikult kättesaadavaks muutmiseks on ka vaja kooskõlastatud meetmeid. Seepärast on vaja ühtlustada ligipääsetavusnõuded kogu digitaalsel ühtsel turul ja tagada, et kõik ELi **kodanikud**, olenemata võimetest, saaksid ühtsest turust kasu.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12a) Konventsiooni artiklis 4 kutsutakse osalisriike üles algatama või edendama teadus- ja arendustööd uute tehnoloogiate valdkonnas ning edendama nende tehnoloogiate kättesaadavust ja kasutamist, kaasa arvatud puuetega inimestele sobivad info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad, liikumise abivahendid, seadmed ja abistavad tehnoloogiad. Ühtlasi nõutakse konventsioonis taskukohaste tehnoloogiate eelistamist.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 13 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13a) Lisaks käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele tuleks teha jõupingutusi, et rakendada ja jõustada liidu õigusakte, mis käsitlevad lennu-, raudtee-, bussi- ja siseveeteede transporti kasutavate reisijate õigusi. Sellised jõupingutused peaksid hõlmama mitmeliigilise transpordiga seotud aspekte, eesmärgiga edendada tõketeta ligipääsetavust, sealhulgas selliseid aspekte nagu taristu ja transpordisõidukid.

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13b) Komisjon peaks ergutama linnade ametiasutusi integreerima linnatransporditeenuste tõketeta ligipääsetavuse oma säästva linnalise liikumiskeskonna kavadesse ning avaldama korrapäraselt loetelusid ühiskondliku linnatranspordi ja liikuvuse tõketeta ligipääsetavuse alastest parimatest tavadest.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 15**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15) **Dokumentis** „Euroopa puuetega inimeste strateegia 2010–2020: Uued sammud tõketeta Euroopa suunas”,³³ mis on kooskõlas konventsiooniga, on sätestatud ligipääsetavus kui üks kaheksast tegevusvaldkonnast, ning selle eesmärgiks

(15) **Komisjoni 15. novembri 2010. aasta teatises** „Euroopa puuetega inimeste strateegia 2010–2020: Uued sammud tõketeta Euroopa suunas“, mis on kooskõlas konventsiooniga, on sätestatud ligipääsetavus, **mis on ühiskonnas**

on tagada toodete ja teenuste kättesaadavus.

osalemise põhiline eeltingimus, kui üks kaheksast tegevusvaldkonnast, ning selle eesmärgiks on tagada toodete ja teenuste kättesaadavus.

³³ COM(2010) 636.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad tooted ja teenused tulenevad sõeluuringust, mis viidi läbi mõjuhindangu koostamise käigus, et teha kindlaks asjaomased tooted ja teenused *piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste jaoks, sealhulgas* puuetega inimeste ja eakate jaoks, mille puhul on liikmesriigid vastu võtnud või võivad tõenäoliselt vastu võtta erinevaid siseriiklikke ligipääsetavusnõudeid.

Muudatusettepanek

(16) Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad tooted ja teenused tulenevad sõeluuringust, mis viidi läbi mõjuhindangu koostamise käigus, et teha kindlaks asjaomased tooted ja teenused puuetega inimeste jaoks, mille puhul on liikmesriigid vastu võtnud või võivad tõenäoliselt vastu võtta erinevaid siseriiklikke ligipääsetavusnõudeid.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/13/EL^{1a} on audiovisuaalmeedia teenuste osutajatele kehtestatud mitmeid kohustusi. Seetõttu oleks asjakohasem lisada ligipääsetavusnõuded nimetatud direktiivi. Mis aga puudutab veebisaitide ja mobiilipõhiseid teenuseid, kuulub direktiivi 2010/13/EL kohaldamisalasse üksnes audiovisuaalne meediasisu. Seetõttu on asjakohane lisada käesoleva direktiivi kohaldamisalasse veebisaitide ja mobiilipõhiste teenuste arhitektuur ning

*kogu sisu, mis ei kuulu
direktiivi 2010/13/EL kohaldamisalasse.
Käesolev direktiiv peaks hõlmama
ligipääsetavusnõudeid telefoniteenuste
seadmetele ja veebisaitidele. Käesolev
direktiiv peaks hõlmama ka
ligipääsetavusnõudeid telefoniteenustele,
mida ei ole reguleeritud mõnes teises liidu
õigusaktis. Sellisel juhul peaksid liidu
õigusaktid olema käesoleva direktiivi
suhtes ülimuslikud.*

*1a Euroopa Parlamendi ja nõukogu
10. märtsi 2010. aasta
direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia
teenuste osutamist käsitlevate
liikmesriikide teatavate õigus- ja
haldusnormide koordineerimise kohta
(audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv)
(ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).*

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Iga toode ja teenus **peab** vastama artiklis 3 osutatud ja I lisas loetletud ligipääsetavusnõuetele, et olla ligipääsetav puuetega inimestele **ja eakatele**. Ligipääsetavuskohustusi e-kaubanduse puhul kohaldatakse ka teenuste internetipõhise müügi suhtes vastavalt käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 2 punktidele a–e.

Muudatusettepanek

(17) Iga toode ja teenus, **mis kuulub käesoleva direktiivi kohaldamisalasse ning lastakse turule pärast direktiivi kohaldamise kuupäeva, peaks** vastama artiklis 3 osutatud ja I lisas loetletud ligipääsetavusnõuetele, et olla ligipääsetav puuetega inimestele. Ligipääsetavuskohustusi e-kaubanduse puhul kohaldatakse ka teenuste internetipõhise müügi suhtes vastavalt käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 2 punktidele a–e.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17 a (uus)

(17a) Isegi juhul, kui teenus või osa sellest ostetakse allhanke korras kolmandalt isikult, ei tohiks seada ohtu selle teenuse ligipääsetavust ja teenuseosutajad peaksid järgima käesolevas direktiivis sätestatud kohustusi. Teenuseosutajad peaksid ka tagama oma töötajatele asjakohase ja pideva koolituse, et nad kindlasti teaksid, kuidas kasutada ligipääsetavaid tooteid ja teenuseid. Koolitus peaks hõlmama selliseid teemasid nagu teavitamine, nõustamine ja reklaam.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

(18) *Ligipääsetavusnõuded* on vaja kehtestada ettevõtjatele ja liikmesriikidele kõige *vähem* koormaval viisil, hõlmates kohaldamisalasse ainult hoolikalt valitud tooted ja teenused.

(18) *Ühelt poolt* on vaja kehtestada *ligipääsetavusnõuded* ettevõtjatele ja liikmesriikidele kõige *tõhusamal ja vähim* koormaval viisil, hõlmates kohaldamisalasse ainult hoolikalt valitud tooted ja teenused, *mis lastakse turule pärast käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäeva. Teiselt poolt on vaja võimaldada ettevõtjatele käesoleva direktiivi kohaseid ligipääsetavusnõudeid tõhusalt rakendada, võttes eelkõige arvesse iseteenindusterminalide, piletiautomaatide ja registreerimisautomaatide tööiga. Tuleks arvesse võtta ka VKEde erilist positsiooni siseturul. Lisaks ei peaks mikroettevõtjate suurust, vahendeid ja iseloomu arvestades nõudma neilt käesolevas direktiivis sätestatud ligipääsetavusnõuete täitmist ega kohustama neid käesoleva direktiivi kohustustest vabastuse saamiseks kasutama artiklis 12 sätestatud menetlust.*

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 20 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20a) Siseturu parema toimimise tagamiseks peaksid liikmesriikide ametiasutused lähtuma käesolevas direktiivis sätestatud ligipääsetavusnõuetest, kui nad kohaldavad käesolevas direktiivis osutatud liidu õigusaktide sätteid, mis on seotud ligipääsetavusega. Käesoleva direktiiviga ei tohiks siiski muuta nimetatud muude liidu õigusaktide sätete kohustuslikku või vabatahtlikku iseloomu. Seega tuleks käesoleva direktiiviga tagada, et kui ligipääsetavusnõudeid kasutatakse nimetatud muude õigusaktide kohaselt, on need nõuded kogu liidus samad.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(21) Komisjoni direktiivettepanek Euroopa Parlamendile ja nõukogule³⁴ sisaldab ligipääsunõudeid konkreetsetele avaliku sektori veebisaitidele. Lisaks pannakse selles ette luua seire ja aruandluse meetoodika alus asjaomaste veebisaitide vastavuse hindamiseks kõnealuses direktiivis loetletud nõuetele. Kõnealuses määruses sisalduvaid ligipääsetavusnõudeid ning seire- ja aruandlusmeetoodikat kohaldatakse avaliku sektori veebisaitide suhtes. Eesmärgiga eelkõige tagada, et asjaomased asutused rakendavad samu ligipääsetavusnõudeid, sõltumata reguleeritud veebisaidi liigist, peaksid käesolevas direktiivis sätestatud ligipääsetavusnõuded olema ühtlustatud kavandatava direktiiviga avaliku sektori

(21) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/2102³⁴ sisaldab avaliku sektori asutuste veebisaitide ja mobiilirakenduste ligipääsetavusnõudeid. Siiski hõlmab see direktiiv konkreetset erandite loetelu, sest veebisaitide ja mobiilirakenduste teatava sisu ning teatavat liiki veebisaitide ja mobiilirakenduste täielikult ligipääsetavaks muutmine tekitab ebaproportsionaalselt suure koormuse. Lisaks kehtestatakse selles seire ja aruandluse meetoodika alus asjaomaste veebisaitide ja mobiilirakenduste vastavuse hindamiseks kõnealuses direktiivis sätestatud nõuetele. Kõnealuses direktiivis sisalduvaid ligipääsetavusnõudeid ning seire- ja

asutuste veebisaitide käideldavuse kohta. E-kaubandus avaliku sektori veebisaitide puhul, mis ei kuulu **kõnealuse** direktiivi kohaldamisalasse, kuulub käesoleva **ettepaneku** kohaldamisalasse ning sellega püütakse tagada, et toodete ja teenuste internetipõhine müük on puuetega inimestele **ja eakatele** ligipääsetav sõltumata sellest, kas müüjaks on avalik või erasektor.

³⁴ **Ettepanek:** Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv avaliku sektori asutuste veebisaitide **käideldavuse kohta**, COM(2012) 721.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 22 a (uus)

Komisjoni ettepanek

aruandlusmetoodikat kohaldatakse avaliku sektori veebisaitide **ja mobiilirakenduste** suhtes. Eesmärgiga eelkõige tagada, et asjaomased asutused rakendavad samu ligipääsetavusnõudeid, sõltumata reguleeritud veebisaidi **või mobiilirakenduste** liigist, peaksid käesolevas direktiivis sätestatud ligipääsetavusnõuded olema ühtlustatud **direktiivi (EL) 2016/2102 nõuetega**. E-kaubandus avaliku sektori **asutuste** veebisaitide **ja mobiilirakenduste** puhul, mis ei kuulu **nimetatud** direktiivi kohaldamisalasse, kuulub käesoleva **direktiivi** kohaldamisalasse ning sellega püütakse tagada, et toodete ja teenuste internetipõhine müük on puuetega inimestele ligipääsetav sõltumata sellest, kas müüjaks on avalik või erasektor.

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu **26. oktoobri 2016. aasta** direktiiv (EL) 2016/2102, mis käsitleb avaliku sektori asutuste veebisaitide **ja mobiilirakenduste juurdepääsetavust** (ELT L 327, 2.12.2016, lk 1).

Muudatusettepanek

(22a) Teatavad käesoleva direktiiviga sätestatud ligipääsetavusnõuete osad, eriti need, mis on loetletud I lisas seoses teabe andmisega, on juba hõlmatud liidu transpordivaldkonna õigusaktidega. Nende õigusaktide hulgas on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1371/2007^{1a} ja komisjoni määrus (EL) nr 1300/2014^{1b} ning komisjoni määrus (EL) nr 454/2011^{1c} raudteetranspordi kohta; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi^{1d}; ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL)

nr 1177/2010, mis käsitleb meritsi ja siseveeteedel reisijate õigusi ^{1e}. Et tagada nende õigusaktidega hõlmatud ettevõtjate huvides järjekindlus ja prognoositavus, tuleks käesoleva direktiivi vastavad nõuded lugeda täidetuks, kui eelnimetatud õigusaktide asjaomased nõuded on täidetud. Kui aga ligipäätavusnõuded ei ole nimetatud õigusaktidega hõlmatud, näiteks nõue muuta ligipäätavaks lennuliinide veebisaidid, tuleks kohaldada käesolevat direktiivi.

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 14).

^{1b} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1300/2014, milles käsitletakse koostalitluse tehnilist kirjeldust seoses puuetega ja piiratud liikumisvõimega inimestele juurdepääsuvõimaluste tagamisega Euroopa Liidu raudteesüsteemis (ELT L 356, 12.12.2014, lk 110).

^{1c} Komisjoni 5. mai 2011. aasta määrus (EL) nr 454/2011 üleeuroopalise raudteesüsteemi allsüsteemi „reisijateveoteenuste telemaatilised rakendused“ koostalitluse tehnilise kirjelduse kohta (ELT L 123, 12.5.2011, lk 11)

^{1d} Komisjoni 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 1).

^{1e} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1177/2010, mis käsitleb meritsi ja siseveeteedel reisijate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 334, 17.12.2010, lk 1).

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 22 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22b) Käesoleva direktiivi eesmärk on täiendada kehtivaid liidu valdkondlikke õigusakte, hõlmates aspekte, mida kõnealustes õigusaktides ei käsitleta.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 22 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22c) Käesoleva direktiivi kohaldamisala kindlaksmääramine lennu-, bussi-, raudtee- ja veetranspordi reisijateveo teenuste osas peaks põhinema reisijate õigustega seotud kehtivatel valdkondlikel õigusaktidel. Kui käesolevat direktiivi teatud veoteenuste liikidele ei kohaldata, peaks liikmesriikidel olema võimalik ergutada teenuseosutajaid käesolevas direktiivis sätestatud ligipäasetavusnõudeid kohaldama.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(23) Mõnel juhul *hõlbustaksid tehiskeskonna ligipäasetavusnõuded* seotud teenuste ja puuetega inimeste *vaba liikumist*. Seetõttu *võimaldatakse liikmesriikidel* käesoleva direktiiviga *lisada* teenuste osutamiseks kasutatav tehiskeskond käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, tagades vastavuse ligipäasetavusnõuetele, mis on sätestatud X

(23) Mõnel juhul *on tehiskeskonnale ligipäasetavus vajalik eeltingimus* seotud teenuste *tõhusaks kasutamiseks* puuetega inimeste *poolt*. Seetõttu *tuleks* käesoleva direktiiviga *kohustada liikmesriike lisama* teenuste osutamiseks kasutatav tehiskeskond käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, tagades vastavuse ligipäasetavusnõuetele, mis on sätestatud X lisas. *Siiski ei tohiks liikmesriikidelt*

lisas.

nõuda tehiskeskkonna ligipäasetavust käsitlevate sätete muutmist või lisamist oma riiklikesse õigusnormidesse, kui nad on juba vastu võtnud riikliku õigusnormi, mis nõuetekohaselt hõlmab asjaomaste teenuste tehiskeskkonda. Samuti tuleks ligipäasetavusnõudeid kohaldada ainult uue taristu ehitamisel või märkimisväärsete renoveerimistööde tegemisel.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 23 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(23a) Käesoleva direktiiviga ei muudeta kehtivaid liidu õigusakte, millega nähakse ette ligipäasetavusnõuete vabatahtlik iseloom.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(24) On oluline sätestada, et liidu õigusaktide puhul, millega kehtestatakse ligipäasetavuskohustused ilma nõudeid või spetsifikatsioonide täpsustamata, on ligipäasetavus määratletud osutamise käesoleva direktiivi ligipäasetavusnõuetele. **Nii on see** Euroopa Parlamendi ja nõukogu **direktiivi** 2014/23/EL,³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu **direktiivi** 2014/24/EL³⁶ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu **direktiivi** 2014/25/EL³⁷ **puhul**, milles nõutakse, et tehnilised spetsifikatsioonid ja tehnilised või funktsionaalsed nõuded seoses kontsessioonide, ehitustööde või teenustega, mis kuuluvad nende õigusaktide kohaldamisalasse, võtavad

(24) On oluline sätestada, et liidu õigusaktide puhul, millega kehtestatakse ligipäasetavuskohustused ilma nõudeid või spetsifikatsioonide täpsustamata, on ligipäasetavus määratletud osutamise käesoleva direktiivi ligipäasetavusnõuetele. **Niisuguste õigusaktide hulka kuuluvad** Euroopa Parlamendi ja nõukogu **direktiiv** 2014/23/EL³⁵, Euroopa Parlamendi ja nõukogu **direktiiv** 2014/24/EL³⁶ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu **direktiiv** 2014/25/EL³⁷, milles nõutakse, et tehnilised spetsifikatsioonid ja tehnilised või funktsionaalsed nõuded seoses kontsessioonide, ehitustööde või teenustega, mis kuuluvad nende

arvesse puuetega inimeste või universaalsaisaini kasutajate ligipääsetavuse kriteeriume.

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/23/EL, 26. veebruar 2014, kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/24/EL, 26. veebruar 2014, riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/25/EL, 26. veebruar 2014, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 24 a (uus)

Komisjoni ettepanek

õigusaktide kohaldamisalasse, võtavad arvesse puuetega inimeste või universaalsaisaini kasutajate ligipääsetavuse kriteeriume.

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

Muudatusettepanek

(24a) Üleeuroopalise transpordivõrgu taristu ligipääsetavuse tagamise kohustus on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1315/2013^{1a}. Käesolevas direktiivis sätestatud ligipääsetavusnõudeid tuleks kohaldada ka teatavatele nimetatud määrusega reguleeritud transporditaristu elementidele, kuivõrd need on seotud käesoleva direktiiviga hõlmatud toodete ja teenustega ning nende teenustega seotud taristu ja tehiskeskkond on mõeldud reisijatele kasutamiseks.

*1a Euroopa Parlamendi ja nõukogu
11. detsembri 2013. aasta määrus (EL)
nr 1315/2013 üleeuroopalise
transpordivõrgu arendamist käsitlevate
liidu suuniste kohta (ELT L 348,
20.12.2013, lk 1).*

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 24 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(24b) Käesoleva direktiiviga ei ole siiski kohane muuta nimetatud muude liidu õigusaktide sätete kohustuslikku või vabatahtlikku iseloomu, näiteks direktiivi 2014/24/EL artikli 67 puhul, milles käsitletakse pakkumuste hindamise kriteeriume ja mille alusel avaliku sektori hankijad võivad kindlaks teha majanduslikult kõige soodsama pakkumuse. Ka võimalikke sotsiaalseid aspekte võib arvesse võtta, kui leitakse, et see on seotud konkreetse hanke esemega. Seega tuleks käesoleva direktiiviga tagada, et kui ligipäasetavusnõudeid kasutatakse nimetatud muude liidu õigusaktide kohaselt, on need nõuded kogu liidus samad.

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 25**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25) Ligipäasetavuse saavutamiseks tuleb kõrvaldada takistused ja nende tekkimist ära hoida, eelistatavalt „universaalsaini” lähenemisviisi abil. Ligipäasetavus ei tohiks välistada mõistlike abinõude võtmist, kui seda nõutakse liikmesriigi või liidu õigusaktidega.

(25) Ligipäasetavuse saavutamiseks tuleb kõrvaldada takistused ja nende tekkimist ära hoida, eelistatavalt „universaalsaini” lähenemisviisi abil. **Konventsiooni kohaselt on universaalsain „toodete, keskkonna, programmide ja teenuste disainimine sellisel viisil, mis muudab nad suurimal võimalikul määral kõigile**

inimestele kasutatavaks, ilma vajaduseta teha kohandusi või kasutada eridisaini“. Konventsiooni kohaselt ei välista universaalsidain „vajaduse korral abiseadmeid kindlatele puuetega inimeste rühmadele“. Ligipäasetavus ei tohiks välistada mõistlike abinõude võtmist, kui seda nõutakse liikmesriigi või liidu õigusaktidega.

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 25 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25a) Tõsiasi, et toode või teenus kuulub käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, ei tähenda automaatselt, et see kuulub ka nõukogu direktiivi 93/42/EMÜ^{1a} kohaldamisalasse.

^{1a} Nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiiv 93/42/EMÜ meditsiiniseadmete kohta (EÜT L 169, 12.7.1993, lk 1).

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 25 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25b) Toote või teenuse sihtrühma kuuluvate puuetega isikute vajaduste tuvastamisel ja liigitamisel tuleks universaalsidaini põhimõtet tõlgendada vastavalt ÜRO puuetega inimeste õiguste komitee üldisele märkusele nr 2(2014) konventsiooni artikli 9 kohta.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

(27) Käesolev direktiiv peaks põhinema Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusel nr 768/2008/EÜ³⁸ toodete osas, mis on juba hõlmatud teiste liidu õigusaktidega, et tagada niimoodi kooskõla ELi õigusaktidega.

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 768/2008/EÜ, 9. juuli 2008, toodete turustamise ühise raamistiku kohta (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82).

Muudatusettepanek

(27) Käesolev direktiiv peaks põhinema Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusel nr 768/2008/EÜ³⁸ toodete osas, mis on juba hõlmatud teiste liidu õigusaktidega, et tagada niimoodi kooskõla ELi õigusaktidega. ***Nimetatud otsuse sätted, mis on seotud ohutusega, näiteks tagasivõtmisega, ei peaks siiski käesolevasse direktiivi kuuluma, sest ligipääsmatu toode ei ole ohtlik toode.***

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82).

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Kõik tarne- ja turustamisahelas osalevad ettevõtjad peaksid tagama, et nad teevad turul kättesaadavaks ainult käesoleva direktiivi ligipääsetavusnõuetega vastavuses olevad tooted. On vaja ette näha selge ja proportsionaalne kohustuste jagunemine, mis vastab iga ettevõtja rollile tarne- ja turustusprotsessis.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29

Muudatusettepanek

(28) Kõik tarne- ja turustamisahelas osalevad ettevõtjad, ***kes kuuluvad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse,*** peaksid tagama, et nad teevad turul kättesaadavaks ainult käesoleva direktiivi ligipääsetavusnõuetega vastavuses olevad tooted. On vaja ette näha selge ja proportsionaalne kohustuste jagunemine, mis vastab iga ettevõtja rollile tarne- ja turustusprotsessis.

Komisjoni ettepanek

(29) Ettevõtjad peaksid vastutama toodete ja teenuste nõuetekohasuse eest vastavalt oma rollile turustusahelas, et **tagada ligipääsetavuse kõrgetasemeline kaitse** ning õiglane konkurents liidu turul.

Muudatusettepanek

(29) Ettevõtjad peaksid vastutama toodete ja teenuste nõuetekohasuse eest vastavalt oma rollile turustusahelas, et **saavutada parem ligipääsetavus** ning **tagada** õiglane konkurents liidu turul.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Kõige sobivam täieliku **vastavushindamismenetluse** teostaja on tootja, kel on üksikasjalikud teadmised toote väljatöötamise ja tootmise protsessist. **Vastavushindamise eest** peaks vastutama tootja.

Muudatusettepanek

(30) Kõige sobivam täieliku **vastavushindamise** teostaja on tootja, kel on üksikasjalikud teadmised toote väljatöötamise ja tootmise protsessist. **Süüski ei** peaks **selle hindamise eest** vastutama **üksnes** tootja. **Hindamismenetluses võiks olla oluline roll tugevdatud turujärelevalveasutusel.**

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Importijad peaksid tagama, et kolmandatest riikidest liidu turule sisenevad tooted oleksid vastavuses käesolevas direktiivis sätestatud ligipääsetavusnõuetega **ja eelkõige**, et **tootjad oleksid** nende toodete puhul **kasutanud** nõuetekohaseid vastavushindamismenetlusi.

Muudatusettepanek

(32) Importijad peaksid tagama, et kolmandatest riikidest liidu turule sisenevad tooted oleksid vastavuses käesolevas direktiivis sätestatud ligipääsetavusnõuetega, **esitades pädevale turujärelevalveasutusele kogu vajaliku teabe**, et nende toodete puhul **teostataks** nõuetekohaseid vastavushindamismenetlusi.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek

(36) Proportsionaalsuse huvides **tuleks ligipäasetavusnõudeid kohaldada üksnes niivõrd, kui võrd need ei põhjusta** ebaproportsionaalset koormust asjaomastele ettevõtjatele või nende toodete ja teenuste täielikku muutmist vastavalt määratletud kriteeriumidele.

Muudatusettepanek

(36) Proportsionaalsuse huvides **ei peaks ligipäasetavusnõuded põhjustama** ebaproportsionaalset koormust asjaomastele ettevõtjatele või nende toodete ja teenuste täielikku muutmist vastavalt määratletud kriteeriumidele. **Sellele vaatamata tuleb kehtestada kontrollimehhanismid, et kontrollida ligipäasetavusnõuete kohaldamisel tehtud erandite õigustatust.**

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 36 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(36a) Selle hindamisel, kas vastavus toodete ja teenuste ligipäasetavusnõuetele võiks ettevõtjatele põhjustada ebaproportsionaalset koormust, tuleks arvesse võtta asjaomaste ettevõtjate suurust, ressursse ja laadi ning nende hinnangulisi kulusid ja tulusid nõuete täitmisel võrrelduna hinnangulise kasuga puuetega inimeste jaoks. Selles kulude analüüsis tuleks muu hulgas arvesse võtta konkreetse toote või teenuse kasutamise sagedust ja kestust, konkreetset toodet või teenust kasutavate puudega inimeste hinnangulist koguarvu, teenuse osutamisel kasutatava taristu ja toodete eluiga ning seda, kui võrd eksisteerib tasuta pakutavaid alternatiive, sh reisijateveo teenuste osutajate poolt. Selle hindamisel, kas vastavusega ligipäasetavusnõuetele kaasneb ebaproportsionaalne koormus, tuleks arvesse võtta üksnes õigustatud põhjuseid. Õigustatud põhjuseks ei tohiks olla see, et ligipäasetavust ei peeta esmatähtsaks, et puuduvad ajalised ressursid või teadmised.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 39

Komisjoni ettepanek

(39) Selleks et hõlbustada kohaldatavatele **nõuetele** vastavuse hindamist, on vaja sätestada eeldus, et nõuetele vastavaks saab lugeda tooted ja teenused, mis vastavad harmoneeritud standarditele, mis on vastu võetud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1025/2012,³⁹ mis käsitleb Euroopa standardimist, eesmärgiga üksikasjalikult kirjeldada kõnealuste nõuete tehnilisi spetsifikatsioone. Komisjon on juba esitanud Euroopa standardiorganisatsioonidele mitmeid ligipäasetavusega seotud standardimistaotlusi, mis on asjakohased harmoneeritud standardite väljatöötamiseks.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1025/2012, 25. oktoober 2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 39 a (uus)

Muudatusettepanek

(39) Selleks et hõlbustada kohaldatavatele **ligipäasetavusnõuetele** vastavuse hindamist, on vaja sätestada eeldus, et nõuetele vastavaks saab lugeda tooted ja teenused, mis vastavad harmoneeritud standarditele, mis on vastu võetud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1025/2012,³⁹ mis käsitleb Euroopa standardimist, eesmärgiga üksikasjalikult kirjeldada kõnealuste nõuete tehnilisi spetsifikatsioone. Komisjon on juba esitanud Euroopa standardiorganisatsioonidele mitmeid ligipäasetavusega seotud standardimistaotlusi, mis on asjakohased harmoneeritud standardite väljatöötamiseks.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

(39a) Määruses (EL) nr 1025/2012 on sätestatud menetlus harmoneeritud standarditele vastuväidete esitamiseks, kui leitakse, et need standardid ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 40

(40) Harmoneeritud standardite puudumisel ja juhul, kui on vaja turu ühtlustamist, peaks komisjon võtma vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse käesolevas direktiivis sätestatud ligipäüsetavusnõuete ühtsed tehnilised spetsifikatsioonid.

(40) Euroopa standardid peavad lähtuma turust, arvestama üldsuse huvidega ning poliitiliste eesmärkidega, mis on selgelt väljendatud komisjoni poolt ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile esitatud taotluses koostada harmoneeritud standardeid, ja põhinema konsensusel. Tehnilisi spetsifikatsioone tuleks seepärast kasutada üksnes viimase võimalusena. Komisjonil peaks olema võimalus võtta vastu tehnilisi spetsifikatsioone näiteks siis, kui standardimisprotsess on sidusrühmade vahelise konsensuse puudumisel blokeeritud, mis tekitab põhjendamatuid viivitusi sellise nõude kehtestamisel, mida oleks ilma asjakohase standardi vastuvõtmiseta võimatu rakendada, näiteks koostalitlusvõime. Komisjon peaks jätma piisavalt aega ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile esitatud harmoneeritud standardite koostamise taotluse vastuvõtmise ja sama juurdepäüsetavuse nõudega seotud tehnilise spetsifikatsiooni vastuvõtmise vahele. Komisjonil ei tohiks lubada võtta vastu tehnilist spetsifikatsiooni, kui ta ei ole kõigepealt püüdnud vastavaid ligipäüsetavusnõudeid saavutada Euroopa standardimissüsteemi abil. Komisjon ei tohiks kasutada tehniliste spetsifikatsioonide vastuvõtmise menetlust

selleks, et vältida Euroopa standardimissüsteemi.

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 40 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(40a) Selleks et kehtestada käesolevas direktiivis sätestatud toodete ja teenuste ligipäätavusnõuetele vastavaid harmoneeritud standardeid ja tehnilisi spetsifikatsioone kõige tõhusamal viisil, peaks komisjon kaasama võimaluse korral otsustamisprotsessi puuetega inimeste katusorganisatsioonid ja kõik teised asjaomased sidusrühmad.

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 42 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(42a) Toodete turujärelevalve teostamisel peaksid turujärelevalveasutused vaatama hindamisi läbi koostöös puuetega inimeste ning neid ja nende huve esindavate organisatsioonidega.

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 44**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44) CE-märgis, mis näitab toote vastavust käesolevas direktiivis sätestatud ligipäätavusnõuetele, on nähtavaks tagajärjeks kogu menetlusele, mis hõlmab vastavushindamist selle laiemas tähenduses. Käesoleva direktiiviga peaks

(44) Käesoleva direktiiviga peaks järgima Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008⁴⁰ üldpõhimõtteid, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega. Lisaks

järgima **CE-märgist käsitlevaid** üldpõhimõtteid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 765/2008,⁴⁰ millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega.

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 765/2008, 9. juuli 2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 45

Komisjoni ettepanek

(45) **Määruse** (EÜ) nr 765/2008 kohaselt kinnitab tootja **CE-märgise paigaldamisega tootele, et vastav toode vastab kõigile asjakohastele nõuetele ja et ta võtab selle eest endale kogu vastutuse.**

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 48

Komisjoni ettepanek

(48) Liikmesriigid peaksid tagama, et turujärelevalveasutused kontrollivad kooskõlas V peatükiga ettevõtjate vastavust artikli 12 lõikes 3 osutatud kriteeriumidele.

vastavusdeklaratsioonile peaks tootja kulutõhusal viisil teavitama tarbijaid oma toodete ligipääsetavusest, lisades pakendile vastava märke.

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

Muudatusettepanek

(45) **Toote mittevastavus artiklis 3 sätestatud ligipääsetavusnõuetele ei kujuta iseenesest tõsist ohtu määruse** (EÜ) nr 765/2008 artikli 20 tähenduses.

Muudatusettepanek

(48) Liikmesriigid peaksid tagama, et turujärelevalveasutused kontrollivad kooskõlas V peatükiga ettevõtjate vastavust artikli 12 lõikes 3 osutatud kriteeriumidele **ning et nad konsulteerivad korrapäraselt puuetega inimesi esindavate organisatsioonidega.**

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 48 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(48a) Riiklikud andmebaasid, mis sisaldavad kogu asjakohast teavet käesolevas direktiivis loetletud toodete ja teenuste ligipäüsetavuse määra kohta, võimaldaksid turujärelevalvesse paremini kaasata puuetega inimesi ja neid esindavaid organisatsioone.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 49

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(49) Liikmesriigid peaksid tagama, et *artiklis 22 osutatud* pädevad asutused teatavad komisjonile *artikli 22 lõikes 1* sätestatud erandite kasutamisest *ning lisaksid lõikes 2 osutatud hinnangu VI peatüki kohaselt.*

(49) Liikmesriigid peaksid tagama, et pädevad asutused teatavad komisjonile *artiklis 22* sätestatud erandite kasutamisest. *Asjaomaste pädevate asutuste teostatud esialgne hinnang tuleks esitada komisjonile tema taotluse alusel. Selle hindamisel, kas vastavus toodete ja teenuste ligipäüsetavusnõuetele võiks pädevatele asutustele põhjustada ebaproportsionaalset koormust, tuleks arvesse võtta nende pädevate asutuste suurust, ressursse ja laadi ning nende hinnangulisi kulusid ja tulusid nõuete täitmisel võrrelduna hinnangulise kasuga puuetega inimeste jaoks. Selles kulude-tulude analüüsis tuleks muu hulgas arvesse võtta konkreetse toote või teenuse kasutamise sagedust ja kestust, konkreetset toodet või teenust kasutavate puudega inimeste hinnangulist koguarvu, teenuse osutamisel kasutatava taristu ja toodete eluiga ning seda, kuivõrd eksisteerib tasuta pakutavaid alternatiive, sh reisijateveo teenuste osutajate poolt. Selle hindamisel, kas vastavusega ligipäüsetavusnõuetele kaasneb ebaproportsionaalne koormus, tuleks*

arvesse võtta üksnes õigustatud põhjuseid. Õigustatud põhjuseks ei tohiks olla see, et ligipäasetavust ei peeta esmatähtsaks, et puuduvad ajalised ressursid või teadmised.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 50

Komisjoni ettepanek

(50) Tuleks kindlaks määrata kaitsemeetmete menetlus, mida kohaldatakse vaid juhul, kui liikmesriigid ei jõua ühe liikmesriigi võetud meetmete osas kokkuleppele, ja mis võimaldaks huvitatud isikutel olla kursis meetmetega, mida kavatakse võtta seoses toodetega, mis ei vasta käesoleva direktiivi ligipäasetavusnõuetele. See võimaldaks ka turujärelevalveasutustel koostöös asjaomaste ettevõtjatega selliste toodete suhtes varakult meetmeid võtta.

Muudatusettepanek

(50) Tuleks kindlaks määrata kaitsemeetmete menetlus, mida kohaldatakse vaid juhul, kui liikmesriigid ei jõua ühe liikmesriigi võetud meetmete osas kokkuleppele, ja mis võimaldaks huvitatud isikutel olla kursis meetmetega, mida kavatakse võtta seoses toodetega, mis ei vasta käesoleva direktiivi ligipäasetavusnõuetele. See võimaldaks ka turujärelevalveasutustel koostöös **puuetega inimesi esindavate organisatsioonide ja** asjaomaste ettevõtjatega selliste toodete suhtes varakult meetmeid võtta.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 51 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(51a) Selleks et tagada proportsionaalsuse põhimõtte nõuetekohane kohaldamine seoses ettevõtjate tuvastamise kohustustega ning seoses kriteeriumidega, mida kasutatakse selle hindamisel, kas käesoleva direktiivi kohase kohustuse täitmine kujutab endast ebaproportsionaalset koormust, tuleks komisjonile anda ELi toimimise lepingu artikli 290 kohased õigusaktide vastuvõtmise volitused, et kindlaks määrata ajavahemik, mille jooksul ettevõtjad peavad suutma tuvastada mis

tahes ettevõtja, kes on neile toote tarninud või kellele nad on toote tarninud, samuti täpsustada kriteeriume, mida tuleb arvesse võtta kõikide käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate toodete ja teenuste puhul, kui hinnatakse, kas koormust tuleb pidada ebaproportsionaalseks, tehes seda kõnealuseid kriteeriume muutmata. Nimetatud ajavahemik tuleks määrata proportsionaalselt toote olelusringiga. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes^{1a} sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

^{1a} ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 51 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(51b) Liikmesriigid peaksid tagama käesoleva direktiivi täitmise tagamiseks vajalike piisavate ja tõhusate vahendite olemasolu ning kehtestama selleks asjakohased kontrollimehhanismid, nagu turujärelevalveasutuste tehtav järelkontroll, mille eesmärk on veenduda, et ligipäüsetavusnõuete kohandamisest erandi tegemine on õigustatud.

Ligipäasetavusega seotud kaebuste menetlemisel peaksid liikmesriigid järgima hea valitsemistava üldpõhimõtet ja täitma eelkõige ametnike kohustust tagada, et iga kaebuse kohta tehakse otsus mõistliku aja jooksul.

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 52 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(52a) Liikmesriigid peaksid tagama, et otsuste suhtes, mille avaliku sektori või võrgustiku sektori hankijad teevad selle kohta, kas teatav leping kuulub direktiivide 2014/24/EL ja 2014/25/EL reguleerimisalasse, on võimalik rakendada tulemuslikke ja kiireid õiguskaitsevahendeid. Võttes arvesse õigusraamistikku, mis kehtib direktiividega 2014/24/EL ja 2014/25/EL hõlmatud valdkondades rakendatavate õiguskaitsevahendite puhul, tuleks need valdkonnad käesoleva direktiivi sätetest, mis käsitlevad täitmise tagamist ja karistusi, välja jätta. Nende valdkondade väljajätmine ei piira aluslepingutest tulenevat liikmesriikide kohustust võtta liidu õiguse kohaldamise ja tulemuslikkuse tagamiseks kõik vajalikud meetmed.

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 53 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(53a) Käesoleva direktiivi kohased ligipäasetavusnõuded peaksid kehtima toodete kohta, mis on liidu turule lastud pärast kuupäeva, mil hakatakse kohaldama riigisiseseid meetmeid

käesoleva direktiivi ülevõtmiseks, kaasa arvatud kolmandatest riikidest imporditud kasutatud tooted, mis lastakse liidu turule pärast seda kuupäeva.

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 53 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(53b) Asjade, ehitustööde ja teenuste riigihankelepunguid, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2014/24/EL või direktiivi 2014/25/EL ja mis on sõlmitud enne kuupäeva, mil käesolevat direktiivi hakatakse kohaldama, tuleks ka edaspidi täita vastavalt nendes riigihankelepungutes määratletud ligipäusetavusnõuetele.

Muudatusettepanek 58

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 53 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(53c) Et anda teenuseosutajatele piisavalt aega käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega kohandamiseks, tuleb kehtestada üleminekuperiood, mille ajal ei pea teenuse osutamiseks kasutatud tooted käesolevas direktiivis sätestatud ligipäusetavusnõuetele vastama. Panga-, pileti- ja registreerimisautomaatide maksumust ja pikka olelusringi arvesse võttes tuleb ette näha, et kui selliseid seadmeid teenuste osutamisel kasutatakse, võib nende kasutamist jätkata kuni nende majanduslikult kasuliku tööea lõpuni.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 54 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(54a) Selliste rakenduste kasutamine, millega edastatakse ruumiandmete teenustel põhinevat teavet, aitab kaasa puuetega inimeste sõltumatule ja ohutule liikumisele. Nendes rakendustes kasutatavate ruumiandmete abil peaks olema võimalik anda teavet, mida on kohandatud vastavalt puuetega inimeste spetsiifilistele vajadustele.

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel -1 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel -1

Reguleerimisese

Käesoleva direktiivi eesmärk on kõrvaldada ja hoida ära tõkked, mida käesoleva direktiiviga hõlmatud toodete ja teenuste vabale liikumisele liikmesriikides tekitavad eri ligipääsetavusnõuded. Eesmärk on ka aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, ühtlustades teatavate toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuetega seotud liikmesriikide õigus- ja haldusnorme.

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. I, II–V ja VII peatükki kohaldatakse järgmiste toodete suhtes:

1. I, II–V ja VII peatükki kohaldatakse järgmiste toodete suhtes, ***mis lastakse turule pärast ... [käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäev]:***

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) üldotstarbeline arvuti riistvara ja operatsioonisüsteemid;

Muudatusettepanek

a) üldotstarbeline arvuti riistvara ja **sellesse installeeritud** operatsioonisüsteemid, **mis on mõeldud tarbijale kasutamiseks**;

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 1 – punkt b – alapunkt iii a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iiia) makseterminalid;

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) tarbija lõppseadmed, **millel on tippasemel andmetöötlusvõimsus seose** telefoniteenustega;

Muudatusettepanek

c) tarbija lõppseadmed, **mis on seotud** telefoniteenustega;

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) tarbija lõppseadmed, **millel on tippasemel andmetöötlusvõimsus seoses** audiovisuaalmeedia teenustega;

Muudatusettepanek

d) tarbija lõppseadmed, **mis on seotud** audiovisuaalmeedia teenustega;

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 1 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) e-raamatute lugerid.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. I, II–V ja VII peatükki *kohaldatakse* järgmiste teenuste suhtes:

2. *Ilma et see piiraks artikli 27 kohaldamist, kohaldatakse I, II–V ja VII peatükki järgmiste teenuste suhtes, mida osutatakse pärast ... [käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäev]:*

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 2 – punkt -a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

-a) operatsioonisüsteemid, mis ei ole arvuti rüüstvarasse installeeritud ja mida pakutakse tarbijatele immateriaalse varana;

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) telefoniteenused ja nendega seotud tarbija-lõppseadmed, *millel on tippasemel andmetöötlusvõimsus;*

a) telefoniteenused ja nendega seotud tarbija-lõppseadmed;

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) audiovisuaalmeedia **teenused** ja **nendega seotud tarbija-lõppseadmed, millel on tiptasemel andmetöötlusvõimsus**;

Muudatusettepanek

b) audiovisuaalmeedia **teenuste veebisaidid** ja **mobiilsideseadmetel põhinevad teenused**;

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) pangandusteenused;

Muudatusettepanek

d) **tarbijatele mõeldud** pangandusteenused;

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) e-raamatud;

Muudatusettepanek

e) e-raamatud **ja nendega seotud seadmed, mida teenuseosutaja nende teenuste osutamiseks ja nendele ligi pääsemiseks kasutab**;

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) riigihankelepingud ja kontsessioonid, mis on hõlmatud direktiiviga 2014/23/EL, **42** direktiiviga 2014/24/EL ja direktiiviga 2014/25/EL.

Muudatusettepanek

a) riigihankelepingud ja kontsessioonid, mis on hõlmatud direktiiviga 2014/23/EL, direktiiviga 2014/24/EL ja direktiiviga 2014/25/EL **ning mis on koostatud või antud pärast ... [käesoleva**

⁴² *Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/23/EL, 26. veebruar 2014, kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).*

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) *programmide* ettevalmistamine ja rakendamine **vastavalt** Euroopa Parlamendi ja nõukogu **määrusele** (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta,⁴³ ning vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu **määrusele** (EL) nr 1304/2013⁴⁴.

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1304/2013, 17. detsembri 2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006.

Muudatusettepanek

b) *selliste programmide* ettevalmistamine ja rakendamine, **mis kuuluvad** Euroopa Parlamendi ja nõukogu **määruse** (EL) nr 1303/2013⁴³ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu **määruse** (EL) nr 1304/2013⁴⁴ **alla ja mis võetakse vastu või mis viiakse ellu pärast ... [käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäev];**

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ)

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 3 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) *pakkumismenetlused* avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks raudteel ja maanteel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1370/2007.⁴⁵

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1370/2007, 23. oktoober 2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70 (ELT L 315, 3.12.2007, lk 1).

Muudatusettepanek

c) *teenuste riigihankepingud, mis sõlmitakse konkurentsipõhise hankemenetluse alusel või otse pärast ... [käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäev]* avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks raudteel ja maanteel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1370/2007⁴⁵;

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70 (ELT L 315, 3.12.2007, lk 1).

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 3 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) *transporditaristu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega* (EL) nr 1315/2013⁴⁶.

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1315/2013, 11. detsember 2013, üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate liidu suuniste kohta (ELT L 348, 20.12.2013, lk 1).

Muudatusettepanek

d) *määruse* (EL) nr 1315/2013 *kohane transporditaristu, mis on projekteeritud või rajatud pärast ... [käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäev];*

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 3 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) kehtivad transporditeenuste määrused, et suurendada nendevahelist sidusust ning lisada nende reguleerimisalasse mitmeliigilise transpordiga seotud aspektid, mis on tõketeta ligipääsetavuse seisukohast olulised; need määrused on transpordi- ja liikuvusteenuste ligipääsetavuse eeskirjade aluseks.

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Lõiget 3 kohaldatakse ainult lõigetes 1 ja 2 osutatud toodete ja teenuste suhtes.

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Käesolevat direktiivi veebisaitide ja mobiilsideseadmetel põhinevate rakenduste järgmise sisu suhtes ei kohaldata:

- a) kontoritarkvara failiformaadid, mis on avaldatud enne ... [käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäev];*
- b) internetipõhised kaardid ja kaardistamisteenused, tingimusel et navigeerimiseks kasutatavate kaartide*

puhul esitatakse esmatähtis teave ligipäasetaval digitaalsel kujul;

c) kolmandate isikute pakutav sisu, mida ei rahasta ega arenda asjaomane ettevõtja ega pädev asutus ja mida asjaomane ettevõtja ega pädev asutus ei saa mõjutada;

d) veebisaitide ja mobiilsideseadmetel põhinevate rakenduste sisu, mida võib pidada arhiiviks, mis tähendab, et veebisaidid või rakendused sisaldavad ainult sellist sisu, mida pärast ... [käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäev] ei ajakohastata ega muudeta.

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 1a

Mikroettevõtjate väljajätmine

Käesolevat direktiivi ei kohaldata mikroettevõtjate suhtes, kes toodavad, impordivad või levitavad direktiivi reguleerimisalasse kuuluvaid tooteid ja teenuseid.

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) „ligipäasetavad tooted ja teenused” – tooted ja teenused, *mis on piiratud funktsionaalse võimekusega inimestele, sealhulgas puuetega inimestele, tajutavad, kasutatavad ja arusaadavad teistega võrdsetel alustel;*

1) „ligipäasetavad tooted ja teenused“ – tooted ja teenused, *mida puuetega inimesed on võimelised tajuma, kasutama ja mõistma ning mis on kasutamiseks piisavalt vastupidavad;*

Muudatusettepanek 82

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2**

Komisjoni ettepanek

(2) „universaalsain” – toodete, keskkonna, programmide ja teenuste disainimine viisil, mis muudab need võimalikul suurel määral kõigile inimestele kasutatavaks, ilma et oleks vaja teha kohandusi või kasutada eridisaini; universaalsain ei välista vajaduse korral abiseadmeid kindlatele piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste rühmadele;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 83

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a) „teenus“ – teenus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/123/EÜ artikli 4 punkti 1 tähenduses^{1a};

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

Muudatusettepanek 84

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5b) „teenuseosutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes pakub või osutab liidu turule mõeldud teenust;

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

16a) „VKE“ – väike või keskmise suurusega ettevõtja, nagu on määratletud komisjoni soovitus 2003/361/EÜ^{1a};

^{1a} *Komisjoni 6. mai 2013. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).*

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 19

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(19) „tagasivõtmine“ – meede, mille eesmärk on võtta turult tagasi toode, mis on seal juba lõpptarbija jaoks kättesaadavaks tehtud;

välja jäetud

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 20 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

20a) „tarbijatele mõeldud pangandusteenused“ – teenused, mis võimaldavad klientidel liidus avada ja kasutada põhimaksekontosid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/92/EL^{1a} tähenduses;

^{1a} *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/92/EL maksekontoga seotud tasude*

võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta (ELT L 257, 28.8.2014, lk 214).

Muudatusettepanek 88

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 21**

Komisjoni ettepanek

(21) „e-kaubandus” – veebipõhine toodete ja teenuste müük.

Muudatusettepanek

21) „e-kaubandus“ – ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/31/EÜ^{1a} reguleerimisalasse kuuluv veebipõhine toodete ja teenuste müük äriühingutelt tarbijatele;***

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1).

Muudatusettepanek 89

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 21 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

21a) „lennureisijate veo teenused“ – ***teenused, mida osutavad lennufirmad, reisikorraldajad ja lennujaamade käitajad, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2006^{1a} artikli 2 punktides b–f;***

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul (ELT L 204, 26.7.2006, lk 1).

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 21 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**21b) „bussisõitjate veo teenused“ –
teenused, mis on hõlmatud määruse (EL)
nr 181/2011 artikli 2 lõigetega 1 ja 2;**

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 21 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**21c) „rongireisijate veo teenused“ – kõik
rongireisijatega seotud teenused, mis on
hõlmatud määruse (EÜ) nr 1371/2007
artikli 2 lõigetega 1 ja 2;**

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 21 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**21d) „veeteedel reisijate veo teenused“ –
reisijatega seotud teenused, mis on
hõlmatud määruse (EL) nr 1177/2010
artikli 2 lõikega 1.**

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Järgmised iseteenindusterminalid, st pangaautomaadid, piletiautomaadid **ja** registreerimisautomaadid, peavad vastama nõuetele, mis on sätestatud I lisa II jaos.

3. Järgmised iseteenindusterminalid, st pangaautomaadid, piletiautomaadid, registreerimisautomaadid **ja makseterminalid**, peavad vastama

nõuetele, mis on sätestatud I lisa II jaos.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Telefoniteenused, sealhulgas hädaabiteenused, ja nendega seotud tarbija-lõppseadmed, **millel on tippasemel andmetöötlusvõimsus**, peavad vastama nõuetele, mis on sätestatud I lisa III jaos.

Muudatusettepanek

4. Telefoniteenused, sealhulgas hädaabiteenused, ja nendega seotud tarbija-lõppseadmed peavad vastama nõuetele, mis on sätestatud I lisa III jaos.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. **Audiovisuaalmeedia teenused ja nendega seotud tarbijaseadmed, millel on tippasemel andmetöötlusvõimsus**, peavad vastama nõuetele, mis on sätestatud I lisa IV jaos.

Muudatusettepanek

5. **Veebisaidid ja mobiilsideseadmetel põhinevad audiovisuaalmeedia teenused ning nendega seotud tarbijaseadmed** peavad vastama nõuetele, mis on sätestatud I lisa IV jaos.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Lennu-, bussi-, raudtee- ja veetranspordi reisijateveo teenused, veebisaidid, mobiilsideseadmetel põhinevad teenused, arukad piletimüügisüsteemid, reaalaajas teavet pakkuvad ja iseteenindusterminalid ning pileti- ja registreerimisautomaadid, mida kasutatakse reisijateveoteenuste pakkumiseks, peavad vastama nõuetele, mis on sätestatud I lisa V jaos.

Muudatusettepanek

6. Lennu-, bussi-, raudtee- ja veetranspordi reisijateveo teenused, veebisaidid, mobiilsideseadmetel põhinevad teenused, arukad piletimüügisüsteemid, reaalaajas teavet pakkuvad ja iseteenindusterminalid ning pileti- ja registreerimisautomaadid, mida kasutatakse reisijateveoteenuste pakkumiseks, peavad vastama nõuetele, mis on sätestatud I lisa V jaos, **kui need nõuded ei ole juba ette nähtud järgmistes**

õigusaktides:

a) *raudteetranspordi puhul määrus (EÜ) nr 1371/2007, määrus (EL) nr 1300/2014 ja määrus (EL) nr 454/2011;*

b) *bussiveo puhul määrus (EL) nr 181/2011;*

c) *mere- ja siseveeteede transpordi puhul määrus (EL) nr 1177/2010; või*

d) *lennutranspordi puhul määrus (EÜ) nr 1107/2006.*

Muudatusettepanek 97

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

7. Pangandusteenused, veebilehed, mobiilsideseadmetel põhinevad teenused, iseteenindusterminalid, sealhulgas pangaautomaadid, mida kasutatakse pangandusteenuste osutamiseks, peavad vastama nõuetele, mis on sätestatud I lisa VI jaos.

Muudatusettepanek

7. **Tarbijatele mõeldud** pangandusteenused, veebilehed, mobiilsideseadmetel põhinevad teenused, iseteenindusterminalid, sealhulgas **makseterminalid ja** pangaautomaadid, mida kasutatakse **nende** pangandusteenuste osutamiseks, peavad vastama nõuetele, mis on sätestatud I lisa VI jaos.

Muudatusettepanek 98

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 8**

Komisjoni ettepanek

8. E-raamatud peavad vastama I lisa VII jaos sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek

8. E-raamatud **ja nendega seotud seadmed** peavad vastama I lisa VII jaos sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek 99

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 10**

Komisjoni ettepanek

10. Liikmesriigid **võivad oma riigi tingimusi arvestades otsustada**, et tehiskeskkond, mida kasutavad reisijateveoteenuste kliendid, sealhulgas keskkond, mida haldavad teenuse osutajad ja taristuettevõtjad, samuti tehiskeskkond, mida kasutavad pangandusteenuste ning telefonioperaatorite klienditeeninduskeskuste ja kaupluste kliendid, peavad vastama I lisa X jaos sätestatud ligipääsetavusnõuetele, et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega inimesed, saaksid neid paremini kasutada.

Muudatusettepanek

10. Liikmesriigid **tagavad**, et tehiskeskkond, mida kasutavad reisijateveoteenuste kliendid, sealhulgas keskkond, mida haldavad teenuse osutajad ja taristuettevõtjad, samuti tehiskeskkond, mida kasutavad **tarbijatele mõeldud** pangandusteenuste ning telefonioperaatorite klienditeeninduskeskuste ja kaupluste kliendid, peavad **uue infrastruktuuri ehitamise või olemasoleva ehitise konstruktsiooni oluliselt muutva renoveerimise puhul** vastama I lisa X jaos sätestatud ligipääsetavusnõuetele, et puuetega inimesed, saaksid neid paremini kasutada. **See ei piira selliste riigisiseste ja liidu õigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad riiklike kunsti-, ajaloo- ja arheoloogiaväärtuste kaitset.**

Liikmesriigid, kes on oma territooriumil asuva tehiskeskkonna ligipääsetavuse nõuete kohta juba kehtestanud riigisiseseid õigusaktid, täidavad käesolevas direktiivis sätestatud tehiskeskkonna nõudeid ainult niivõrd, kui võrd riigisiseseid õigusaktid esimeses lõigus osutatud teenuseid ei hõlma.

Muudatusettepanek 100

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid kohustuvad mitte tõkestama käesolevale direktiivile vastavate toodete **ja teenuste** turul kättesaadavaks tegemist oma territooriumil põhjustel, mis on seotud ligipääsetavusnõuetega.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid kohustuvad mitte tõkestama käesolevale direktiivile vastavate toodete turul kättesaadavaks tegemist oma territooriumil põhjustel, mis on seotud ligipääsetavusnõuetega. **Liikmesriigid kohustuvad mitte tõkestama käesolevale direktiivile vastavate teenuste osutamist oma territooriumil põhjustel, mis on seotud ligipääsetavusnõuetega.**

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Tootjad tagavad oma toodete **turulelaskmisel**, et need on projekteeritud ja toodetud kooskõlas artiklis 3 sätestatud kohaldatavate ligipäasetavusnõuetega.

Muudatusettepanek

1. Tootjad tagavad oma toodete **turulelaskmisel**, et need on projekteeritud ja toodetud kooskõlas artiklis 3 sätestatud kohaldatavate ligipäasetavusnõuetega, **välja arvatud juhul, kui need nõuded ei ole täidetavad seetõttu, et asjaomase toote kohandamiseks tuleks toote põhiolemust täielikult muuta või see tekitaks asjaomasele tootjale ebalproportsionaalse koormuse, nagu on sätestatud artiklis 12.**

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Kui **nimetatud menetlusega** on tõendatud toote vastavus **asjakohastele** ligipäasetavusnõuetele, koostavad tootjad ELi vastavusdeklaratsiooni **ning kinnitavad tootele CE-märgise**.

Muudatusettepanek

Kui **vastavushindamismenetlusega** on tõendatud toote vastavus **artiklis 3 sätestatud kohaldatavatele** ligipäasetavusnõuetele, koostavad tootjad ELi vastavusdeklaratsiooni, **milles on selgelt märgitud, et toode on ligipäasetav**.

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad peavad registrit kaebuste, nõuetele mittevastavate toodete **ja toodete tagasinõudmiste** kohta **ning teavitavad turustajaid sellisest järelevalvest**.

Muudatusettepanek

4. Tootjad peavad registrit kaebuste **ja** nõuetele mittevastavate toodete kohta.

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Tootjad tagavad, et tootega on kaasas juhised **ja ohutusteave** asjaomase liikmesriigi määratud keeles, mis on tarbijate ja lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadav.

Muudatusettepanek

7. Tootjad tagavad, et tootega on kaasas juhised asjaomase liikmesriigi määratud keeles, mis on tarbijate ja lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadav.

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Tootjad, kes arvavad või kellel on põhjust uskuda, et toode, mille nad on turule lasknud, ei vasta käesolevale direktiivile, võtavad viivitamatult vajalikud parandusmeetmed toote vastavusse viimiseks, vajaduse korral kõrvaldavad selle **või nõuavad selle tagasi**. Kui toode **kujutab endast ohtu seoses ligipääsetavusega**, teavitavad nad sellest ka viivitamata nende liikmesriikide pädevaid ametiasutusi, kus nad toote kättesaadavaks tegid, ning esitavad eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja mis tahes võetud parandusmeetmete kohta.

Muudatusettepanek

8. Tootjad, kes arvavad või kellel on põhjust uskuda, et toode, mille nad on turule lasknud, ei vasta käesolevale direktiivile, võtavad viivitamatult vajalikud parandusmeetmed toote vastavusse viimiseks **või** vajaduse korral kõrvaldavad selle. Kui toode **ei vasta käesolevale direktiivile**, teavitavad nad sellest ka viivitamata nende liikmesriikide pädevaid ametiasutusi, kus nad toote kättesaadavaks tegid, ning esitavad eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja mis tahes võetud parandusmeetmete kohta.

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Tootjad esitavad pädeva riikliku asutuse **põhjendatud** nõudmisel talle toote vastavust nõuetele tõendava kogu teabe ja dokumentatsiooni keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Nad teevad nimetatud asutusega viimase

Muudatusettepanek

9. Tootjad esitavad pädeva riikliku asutuse nõudmisel talle toote vastavust nõuetele tõendava kogu teabe ja dokumentatsiooni keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Nad teevad nimetatud asutusega viimase

nõudmisel koostööd seoses kõigi **nende poolt turule lastud toodete põhjustatud ohtude ärahoidmiseks** võetud meetmetega **ja selleks**, et tagada vastavus **artiklis 3 osutatud nõuetele**.

nõudmisel koostööd seoses kõigi võetud meetmetega, et tagada vastavus **käesolevale direktiivile**.

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) esitada pädeva riikliku asutuse **põhjendatud** nõudmisel talle toote vastavust tõendav kogu teave ja dokumentatsioon;

Muudatusettepanek

a) esitada pädeva riikliku asutuse nõudmisel talle toote vastavust tõendav kogu teave ja dokumentatsioon;

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) teha pädevate riiklike ametiasutustega viimaste nõudmisel koostööd kõigis nende volitustega hõlmatud toodete **põhjustatud ohtude ärahoidmiseks võetud meetmetes**.

Muudatusettepanek

b) teha pädevate riiklike ametiasutustega viimaste nõudmisel koostööd kõigis **meetmetes, mida võetakse, et tagada kõigis** nende volitustega hõlmatud toodete **vastavus käesolevale direktiivile**.

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Enne toote turule laskmist tagavad importijad, et tootja on teostanud II lisas sätestatud vastavushindamise. Nad tagavad, et tootja on koostanud kõnealuse lisaga nõutava tehnilise dokumentatsiooni, et **toode kannab CE-märgist, et sellega** on kaasas nõutud dokumendid ning et tootja

Muudatusettepanek

2. Enne toote turule laskmist tagavad importijad, et tootja on teostanud II lisas sätestatud vastavushindamise. Nad tagavad, et tootja on koostanud kõnealuse lisaga nõutava tehnilise dokumentatsiooni, et **tootega** on kaasas nõutud dokumendid ning et tootja on täitnud artikli 5 lõigetes 5

on täitnud artikli 5 lõigetes 5 ja 6 sätestatud nõuded.

ja 6 sätestatud nõuded.

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui importija arvab või tal on põhjust uskuda, et toode ei vasta artiklis 3 sätestatud nõuetele, ei lase ta toodet turule enne, kui see on nõuetega vastavusse viidud. Lisaks teavitab importija tootjat ja turujärelevalveasutusi, kui toode **kujutab endast ohtu**.

Muudatusettepanek

3. Kui importija arvab või tal on põhjust uskuda, et toode ei vasta artiklis 3 sätestatud nõuetele, ei lase ta toodet turule enne, kui see on nõuetega vastavusse viidud. Lisaks teavitab importija tootjat ja turujärelevalveasutusi, kui toode **ei vasta käesolevale direktiivile**.

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Importijad tagavad, et tootega on kaasas juhised **ja teave** asjaomase liikmesriigi määratud keeles, mis on tarbijate ja teiste lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadav.

Muudatusettepanek

5. Importijad tagavad, et tootega on kaasas juhised asjaomase liikmesriigi määratud keeles, mis on tarbijate ja teiste lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadav.

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Importijad peavad registrit kaebuste, nõuetele mittevastavate toodete **ja toodete tagasinõudmiste** kohta **ning teavitavad turustajaid sellisest järelevalvest**.

Muudatusettepanek

7. Importijad peavad registrit kaebuste **ja** nõuetele mittevastavate toodete kohta.

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõik 8

Komisjoni ettepanek

8. Importijad, kes arvavad või kellel on põhjust uskuda, et toode, mille nad on turule lasknud, ei vasta **artiklis 3 sätestatud nõuetele**, võtavad viivitamata vajalikud parandusmeetmed toote vastavusse viimiseks **ja** vajaduse korral kõrvaldavad selle **turult või võtavad selle tagasi**. **Lisaks**, kui toode **kujutab endast ohtu**, teavitavad importijad sellest viivitamata nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus nad toote turule lasid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja mis tahes võetud parandusmeetmete kohta.

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Importijad esitavad pädeva riikliku asutuse **põhjendatud** nõudmise korral talle toote vastavust tõendava kogu teabe ja dokumentatsiooni keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Nad teevad nimetatud asutusega viimase nõudmisel koostööd kõigi nende poolt turule lastud toodete **põhjustatud ohtude ärahoidmiseks võetud meetmete puhul**.

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Enne toote turul kättesaadavaks

Muudatusettepanek

8. Importijad, kes arvavad või kellel on põhjust uskuda, et toode, mille nad on turule lasknud, ei vasta **käesolevale direktiivile**, võtavad viivitamata vajalikud parandusmeetmed toote vastavusse viimiseks **või** vajaduse korral kõrvaldavad selle. Kui toode **ei vasta käesolevale direktiivile**, teavitavad importijad sellest viivitamata **ühtlasi** nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus nad toote turule lasid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja mis tahes võetud parandusmeetmete kohta.

Muudatusettepanek

9. Importijad esitavad pädeva riikliku asutuse nõudmise korral talle toote vastavust tõendava kogu teabe ja dokumentatsiooni keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Nad teevad nimetatud asutusega viimase nõudmisel koostööd **seoses** kõigi **meetmetega, mida võetakse, et tagada** nende poolt turule lastud toodete **vastavus artiklis 3 sätestatud ligipäätavusnõuetele**.

2. Enne toote turul kättesaadavaks

tegemist kontrollivad levitajad, et toode **kannab CE-märgist**, et sellel oleks kaasas nõutud dokumendid, juhised ja **ohutusteave** keeles, millest saavad kergesti aru selle liikmesriigi tarbijad ja lõppkasutajad, mille turul toode **on kättesaadavaks** tehakse, ning et tootja ja importija on täitnud artikli 5 lõigetes 5 ja 6 ning artikli 7 lõikes 4 sätestatud nõuded.

tegemist kontrollivad levitajad, et toode **on kooskõlas käesoleva direktiiviga**, et sellel oleks kaasas nõutud dokumendid ja juhised keeles, millest saavad kergesti aru selle liikmesriigi tarbijad ja lõppkasutajad, mille turul toode **kättesaadavaks** tehakse, ning et tootja ja importija on täitnud artikli 5 lõigetes 5 ja 6 ning artikli 7 lõikes 4 sätestatud nõuded.

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui turustajad arvab või tal on põhjust uskuda, et toode ei vasta artiklis 3 sätestatud nõuetele, ei tee ta toodet turul kättesaadavaks enne, kui see on viidud nõuetega vastavusse. Lisaks teavitab turustaja tootjat ja turujärelevalveasutusi, kui toode **kujutab endast ohtu**.

Muudatusettepanek

3. Kui turustajad arvab või tal on põhjust uskuda, et toode ei vasta artiklis 3 sätestatud nõuetele, ei tee ta toodet turul kättesaadavaks enne, kui see on viidud nõuetega vastavusse. Lisaks teavitab turustaja tootjat ja turujärelevalveasutusi, kui toode **ei ole kooskõlas käesoleva direktiiviga**.

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Turustajad, kes arvavad või kellel on põhjust uskuda, et toode, mille nad on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta käesolevale direktiivile, tagavad, et võetakse vajalikud parandusmeetmed toote nõuetega vastavusse viimiseks või vajaduse korral **kõrvaldatakse see turult või võetakse tagasi**. Lisaks, kui toode **kujutab endast ohtu**, teavitavad turustajad sellest viivitamatult nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus nad toote turul kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja mis tahes võetud parandusmeetmete kohta.

Muudatusettepanek

5. Turustajad, kes arvavad või kellel on põhjust uskuda, et toode, mille nad on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta käesolevale direktiivile, tagavad, et võetakse vajalikud parandusmeetmed toote nõuetega vastavusse viimiseks või vajaduse korral **võetakse see tagasi**. Lisaks, kui toode **ei vasta käesolevale direktiivile**, teavitavad turustajad sellest viivitamatult nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus nad toote turul kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja mis tahes võetud parandusmeetmete kohta.

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Turustajad esitavad pädeva riikliku asutuse **põhjendatud** nõudmisel talle toote vastavust tõendava kogu teabe ja dokumentatsiooni. Nad teevad nimetatud asutusega viimase nõudmisel koostööd kõigi nende poolt turul kättesaadavaks tehtud toodete **põhjustatud ohtude ärahoidmiseks võetud meetmete puhul**.

Muudatusettepanek

6. Turustajad esitavad pädeva riikliku asutuse nõudmisel talle toote vastavust tõendava kogu teabe ja dokumentatsiooni. Nad teevad nimetatud asutusega viimase nõudmisel koostööd **seoses kõigi meetmetega, mida võetakse, et tagada** nende poolt turul kättesaadavaks tehtud toodete **vastavus artiklis 3 sätestatud ligipäüsetavusnõuetele**.

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Ettevõtjad peavad olema võimelised esitama lõikes 1 osutatud teavet **kümne** aasta jooksul alates sellest, kui neile toodet tarniti, **ja kümne aasta jooksul alates sellest**, kui nad toodet tarnisid.

Muudatusettepanek

2. Ettevõtjad peavad olema võimelised esitama lõikes 1 osutatud teavet **teatava, vähemalt viie** aasta **pikkuse ajavahemiku** jooksul alates sellest, kui neile toodet tarniti, **või pärast seda**, kui nad toodet tarnisid.

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Komisjonil on õigus võtta käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ajavahemiku täpsustamiseks kooskõlas artikliga 23a vastu käesolevat direktiivi täiendavaid delegeeritud õigusakte. Nimetatud ajavahemik peab olema asjaomase toote olelusringiga proportsionaalne.

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Teenuseosutajad koostavad vajaliku teabe kooskõlas III lisaga ja selgitavad, kuidas teenused vastavad artiklis 3 osutatud ligipäasetavusnõuetele. Teave tehakse üldsusele kättesaadavaks **kirjalikult ja suuliselt, sealhulgas** vormis, mis on ligipäätav **piiratud funktsionaalse võimekusega inimestele ja** puuetega inimestele. Teenuseosutajad säilitavad seda teavet kogu teenuse osutamise aja jooksul.

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Teenuseosutajad esitavad pädeva asutuse **põhjendatud** nõudmise korral talle kogu teabe, mida on vaja teenuse vastavuse tõendamiseks artiklis 3 osutatud ligipäasetavusnõuetele. Nad teevad nimetatud ametiasutustega viimaste nõudmisel koostööd kõigi meetmete puhul, mis võetakse selleks, et viia teenus vastavusse kõnealuste nõuetega.

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 12 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Koormust ei peeta ebaproportsionaalseks, kui seda kompenseeritakse rahastamisega muudest

Muudatusettepanek

2. Teenuseosutajad koostavad vajaliku teabe kooskõlas III lisaga ja selgitavad, kuidas **nende** teenused vastavad artiklis 3 osutatud ligipäasetavusnõuetele. Teave tehakse üldsusele kättesaadavaks vormis, mis on ligipäätav puuetega inimestele. Teenuseosutajad säilitavad seda teavet kogu teenuse osutamise aja jooksul.

Muudatusettepanek

4. Teenuseosutajad esitavad pädeva asutuse nõudmise korral talle kogu teabe, mida on vaja teenuse vastavuse tõendamiseks artiklis 3 osutatud ligipäasetavusnõuetele. Nad teevad nimetatud ametiasutustega viimaste nõudmisel koostööd kõigi meetmete puhul, mis võetakse selleks, et viia teenus vastavusse kõnealuste nõuetega.

Muudatusettepanek

4. Koormust ei peeta ebaproportsionaalseks, kui seda kompenseeritakse rahastamisega muudest

ressurssidest kui ettevõtja omavahenditest, olgu selleks siis avalik-õiguslikud või eraõiguslikud ressursid.

ressurssidest kui ettevõtja omavahenditest, ***mis on tehtud kättesaadavaks ligipäasetavuse parandamiseks***, olgu selleks siis avalik-õiguslikud või eraõiguslikud ressursid.

Muudatusettepanek 124

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 12 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Seda, kas vastavus toodete ja teenuste ligipäasetavusnõuetele võiks põhjustada nende toodete täieliku muutmise või ebaproportsionaalse koormuse, hindavad ettevõtjad.

Muudatusettepanek

5. Seda, kas vastavus toodete ja teenuste ligipäasetavusnõuetele võiks põhjustada nende toodete täieliku muutmise või ebaproportsionaalse koormuse, hindavad ***esmalt*** ettevõtjad.

Muudatusettepanek 125

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 12 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 23a vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesoleva artikli lõiget 3, täpsustades kriteeriume, mida tuleb arvesse võtta kõikide käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate toodete ja teenuste puhul, kui hinnatakse, kas koormust tuleb pidada ebaproportsionaalseks, tehes seda kõnealuseid kriteeriume muutmata.

Komisjon võtab esimese sellise kõiki käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvaid tooteid ja teenuseid käsitleva rakendusakti vastu ... [üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 12 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Kui ettevõtjad on kasutanud lõigetes 1–5 sätestatud erandit konkreetse toote või teenuse puhul, teavitavad nad selle liikmesriigi ametiasutust, kus toode turule lastakse või kättesaadavaks tehakse. **Teade peab sisaldama** lõikes 3 osutatud **hindamist**. **Mikroettevõtjad** on kõnealusest teavitamiskohustusest vabastatud, kuid nad **peavad suutma** esitada asjakohased dokumendid vastava turujärelevalveasutuse taotluse korral.

Muudatusettepanek

6. Kui ettevõtjad on kasutanud lõigetes 1–5 sätestatud erandit konkreetse toote või teenuse puhul, teavitavad nad selle liikmesriigi ametiasutust, kus toode turule lastakse või kättesaadavaks tehakse. Lõikes 3 osutatud **hinnang esitatakse turujärelevalveasutusele tema taotluse alusel**. **VKE**d on kõnealusest teavitamiskohustusest vabastatud, kuid nad **suudavad** esitada asjakohased dokumendid vastava turujärelevalveasutuse taotluse korral.

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 12 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega luuakse käesoleva artikli lõike 6 kohaldamiseks teavitamisnäidis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 24 lõikes 1a osutatud nõuandemenetlusega. Komisjon võtab esimese sellise rakendusakti vastu ... [kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 12 – lõige 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6b. Asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas puuetega inimeste ja neid esindavate organisatsioonide, ning

turujärelevalveasutuste vahel luuakse struktureeritud dialoog, et tagada erandite hindamiseks asjakohaste põhimõtete kehtestamine eesmärgiga tagada nende sidusus.

Muudatusettepanek 129

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 6 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6c. Liikmesriike innustatakse pakkuma mikroettevõtjatele stiimuleid ja suuniseid, et hõlbustada käesoleva direktiivi rakendamist. Menetluste ja suuniste väljatöötamisel konsulteeritakse asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas puuetega inimeste ja neid esindavate organisatsioonidega.

Muudatusettepanek 130

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
IV peatükk – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Harmoneeritud standardid, **ühtsed** tehnilised spetsifikatsioonid ning toodete ja teenuste vastavus

Harmoneeritud standardid, tehnilised spetsifikatsioonid ning toodete ja teenuste vastavus

Muudatusettepanek 131

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Tooted ja teenused, mis **on vastavuses** harmoneeritud **standardite** või nende **osadega**, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse olevat vastavuses artiklis 3 osutatud ligipäasetavusnõuetega, mida nimetatud

1. Tooted ja teenused, mis **vastavad** harmoneeritud **standarditele** või nende **osadele**, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse olevat vastavuses artiklis 3 osutatud ligipäasetavusnõuetega, mida nimetatud

standardid või nende osad käsitlevad.

standardid või nende osad käsitlevad.

Muudatusettepanek 132

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Komisjon esitab määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 kohaselt ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile taotluse koostada kõigi artiklis 3 sätestatud toodete ligipäusetavusnõuete jaoks harmoneeritud standardid. Komisjon võtab need taotlused vastu ... [kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

Muudatusettepanek 133

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse tehnilised spetsifikatsioonid, mis vastavad artiklis 3 sätestatud ligipäusetavusnõuetele. Komisjon teeb seda aga üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) Euroopa Liidu Teatajas ei ole vastavalt määrusele (EL) nr 1025/2012 avaldatud viidet harmoneeritud standarditele,

b) komisjon on võtnud vastu lõikes 2 osutatud taotluse ja

c) komisjon täheldab standardimismenetluses põhjendamatu viivitusi.

Enne esimeses lõigus osutatud rakendusaktide vastuvõtmist konsulteerib komisjon asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas puuetega inimesi esindavate

organisatsioonidega.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva direktiivi artikli 24 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 134

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1c. Kui Euroopa Liidu Teatajas ei ole avaldatud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud viiteid harmoneeritud standarditele, loetakse käesoleva artikli lõikes 1b osutatud tehnilistele spetsifikatsioonidele või nende osadele vastavad tooted ja teenused artiklis 3 sätestatud ning kõnealuste tehniliste spetsifikatsioonide või nende osadega hõlmatud ligipäasetavusnõuetega vastavuses olevateks.

Muudatusettepanek 135

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 14

välja jäetud

Ühtsed tehnilised spetsifikatsioonid

1. Kui Euroopa Liidu Teatajas ei ole vastavalt määrusele (EL) nr 1025/2012 avaldatud harmoneeritud standardeid ning toodete ja teenuste puhul oleks turu ühtlustamise jaoks vaja üksikasjalikumaid ligipäasetavusnõudeid, võib komisjon võtta vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse ühtsed tehnilised spetsifikatsioonid ligipäasetavusnõuete jaoks, mis on sätestatud käesoleva direktiivi I lisas. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva direktiivi artikli 24 lõikes 2 osutatud

kontrollimenetlusega.

2. Tooted ja teenused või nende osad, mis on vastavuses lõikes 1 osutatud ühtse tehnilise spetsifikatsiooniga, loetakse vastavaks artiklis 3 osutatud ligipäätavusnõuetele, mida nimetatud spetsifikatsioon või selle osad käsitlevad.

Muudatusettepanek 136

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. ELi vastavusdeklaratsioon koostatakse otsuse nr 768/2008/EÜ III lisas esitatud näidise järgi. See peab sisaldama käesoleva direktiivi II lisas sätestatud elemente ja seda ajakohastatakse pidevalt. Tehnilist dokumentatsiooni käsitlevate nõuete puhul tuleb hoiduda mis tahes ebaproportsionaalse koormuse tekitamisest **mikroettevõtjatele ning** väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. See tõlgitakse keelde või keeltesse, mida nõuab liikmesriik, kus toode turule lastakse või kättesaadavaks tehakse.

Muudatusettepanek

2. ELi vastavusdeklaratsioon koostatakse otsuse nr 768/2008/EÜ III lisas esitatud näidise järgi. See peab sisaldama käesoleva direktiivi II lisas sätestatud elemente ja seda ajakohastatakse pidevalt. Tehnilist dokumentatsiooni käsitlevate nõuete puhul tuleb hoiduda mis tahes ebaproportsionaalse koormuse tekitamisest väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. See tõlgitakse keelde või keeltesse, mida nõuab liikmesriik, kus toode turule lastakse või kättesaadavaks tehakse.

Muudatusettepanek 137

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Kui toote suhtes kohaldatakse rohkem kui ühte liidu õigusakti, mille kohaselt nõutakse ELi vastavusdeklaratsiooni, koostatakse kõigi selliste liidu õigusaktide kohta **ühine** ELi vastavusdeklaratsioon. Osutatud deklaratsioon peab sisaldama teavet asjaomaste õigusaktide tuvastamiseks ning nende aktide ilmumise viiteid.

Muudatusettepanek

3. Kui toote suhtes kohaldatakse rohkem kui ühte liidu õigusakti, mille kohaselt nõutakse ELi vastavusdeklaratsiooni, koostatakse kõigi selliste liidu õigusaktide kohta ELi vastavusdeklaratsioon. Osutatud deklaratsioon peab sisaldama teavet asjaomaste õigusaktide tuvastamiseks ning nende aktide ilmumise viiteid.

Muudatusettepanek 138

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Lisaks ELi vastavusdeklaratsioonile lisab tootja pakendile märke, millega teavitatakse tarbijaid kulutõhusalt, lihtsalt ja täpselt sellest, et toode sisaldab ligipäasetavuselemente.

Muudatusettepanek 139

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 16

välja jäetud

Toote CE-märgise üldpõhimõtted

CE-vastavusmärgise suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 30 sätestatud üldpõhimõtteid.

Muudatusettepanek 140

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel -17 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel -17

Riiklik andmebaas

Iga liikmesriik loob üldsusele ligipäasetava andmebaasi ligipääsmatute toodete registreerimiseks. Tarbijatel on võimalik saada ja esitada teavet ligipääsmatute toodete kohta. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et teavitada tarbijaid või muid sidusrühmi kaebuste esitamise võimalusest. Selleks et võimaldada ligipääsmatuid tooteid

käsitleva teabe levitamist kogu liidus, on kavas luua riiklike andmebaaside vaheline interaktiivne süsteem – võimaluse korral komisjoni või asjaomaste esindusorganisatsioonide vastutusalas.

Muudatusettepanek 141

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et üldsus teab esimeses lõigus osutatud asutuste olemasolu, ülesandeid ja nimetusi. Kõnealused asutused teevad teabe taotluse korral *sobivas vormingus kättesaadavaks*.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et üldsus teab esimeses lõigus osutatud asutuste olemasolu, ülesandeid ja nimetusi. Kõnealused asutused teevad *oma tööd ja oma vastuvõetud otsuseid käsitleva teabe asjaomase üldsuse liikmete* taotluse korral *kättesaadavaks ligipäusetavas vormingus*.

Muudatusettepanek 142

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kui ühe liikmesriigi turujärelevalveasutused on võtnud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 20 alusel meetmeid või kui neil on piisavalt põhjust arvata, et käesoleva direktiivi reguleerimisalasse jääv toode *kujutab ohtu käesolevas direktiivis käsitletud ligipäusetavuspektidele*, siis teostavad nad asjaomase toote hindamise, mis hõlmab kõiki käesolevas direktiivis sätestatud nõudeid. Asjaomased ettevõtjad teevad turujärelevalveasutustega koostööd.

Muudatusettepanek

Kui ühe liikmesriigi turujärelevalveasutused on võtnud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 20 alusel meetmeid või kui neil on piisavalt põhjust arvata, et käesoleva direktiivi reguleerimisalasse jääv toode *ei ole vastavuses käesoleva direktiiviga*, siis teostavad nad asjaomase toote hindamise, mis hõlmab kõiki käesolevas direktiivis sätestatud *asjakohaseid* nõudeid. Asjaomased ettevõtjad teevad turujärelevalveasutustega koostööd.

Muudatusettepanek 143

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Kui nimetatud hindamise tulemusena on turujärelevalveasutused arvamusel, et toode ei vasta käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele, siis nõuavad nad viivitamatult, et **asjakohane** ettevõtja võtaks kõik **vajalikud** parandusmeetmed, et toode nimetatud nõuetega vastavusse viia, **või kõrvaldaks toote turult või võtaks selle tagasi mõistliku aja jooksul arvestades ohu suurust.**

Muudatusettepanek

Kui nimetatud hindamise tulemusena on turujärelevalveasutused arvamusel, et toode ei vasta käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele, siis nõuavad nad viivitamatult, et **asjaomane** ettevõtja võtaks kõik **asjakohased** parandusmeetmed, et **kõnealune** toode nimetatud nõuetega vastavusse viia. **Kui asjaomane ettevõtja ei võta piisavaid parandusmeetmeid, nõuavad turujärelevalveasutused, et ettevõtja kõrvaldaks toote turult mõistliku aja jooksul.**

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Kui asjaomane ettevõtja ei võta lõike 1 teises lõigus osutatud ajavahemiku jooksul piisavaid parandusmeetmeid, võtavad turujärelevalveasutused kõik asjakohased ajutised meetmed, et keelata või piirata toote kättesaadavaks tegemist nende riigisisel turul, toode turult kõrvaldada **või tagasi võtta.** Turujärelevalveasutused teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike kõnealustest meetmetest.

Muudatusettepanek

4. Kui asjaomane ettevõtja ei võta lõike 1 teises lõigus osutatud ajavahemiku jooksul piisavaid parandusmeetmeid, võtavad turujärelevalveasutused kõik asjakohased ajutised meetmed, et keelata või piirata toote kättesaadavaks tegemist nende riigisisel turul **või** toode turult kõrvaldada. Turujärelevalveasutused teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike kõnealustest meetmetest.

Muudatusettepanek 145

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 5 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

5. Lõikes 4 osutatud teave hõlmab kõiki

Muudatusettepanek

5. Lõikes 4 osutatud teave hõlmab kõiki

üksikasju, eelkõige mittevastava toote väljaselgitamiseks vajalikku teavet, toote päritolu, väidetava mittevastavuse **ja ohu** laadi, võetud siseriiklike meetmete iseloomu ja kestust, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti. Turujärelevalveasutused näitavad eelkõige, kas mittevastavus on seotud mõnega järgmistest põhjustest:

Muudatusettepanek 146

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 5 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) toote mittevastavus nõuetele, mis on sätestatud **käesoleva direktiivi** artiklis 3,

Muudatusettepanek 147

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Liikmesriigid tagavad, et asjaomase toote suhtes võetakse viivitamata kõik **vajalikud** piiravad meetmed, näiteks kõrvaldatakse toode turult.

Muudatusettepanek 148

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kui artikli 19 lõiges 3 ja 4 sätestatud menetluse lõppedes esitatakse liikmesriigi võetud meetme kohta vastuväiteid või kui **komisjon** on **seisukohal**, et riigisisene meede on vastuolus liidu õigusaktidega, alustab komisjon viivitamata

üksikasju, eelkõige mittevastava toote väljaselgitamiseks vajalikku teavet, toote päritolu, väidetava mittevastavuse laadi, võetud siseriiklike meetmete iseloomu ja kestust, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti. Turujärelevalveasutused näitavad eelkõige, kas mittevastavus on seotud mõnega järgmistest põhjustest:

Muudatusettepanek

a) toote mittevastavus **asjakohastele** nõuetele, mis on sätestatud artiklis 3,

Muudatusettepanek

8. Liikmesriigid tagavad, et asjaomase toote suhtes võetakse viivitamata kõik **asjakohased ja proportsionaalsed** piiravad meetmed, näiteks kõrvaldatakse toode turult.

Muudatusettepanek

Kui artikli 19 lõiges 3 ja 4 sätestatud menetluse lõppedes esitatakse liikmesriigi võetud meetme kohta vastuväiteid või kui **komisjonil** on **mõistlik tõendus eeldamiseks**, et riigisisene meede on vastuolus liidu õigusaktidega, alustab komisjon

konsultatsioone liikmesriikidega ja asjaomase ettevõtja või asjaomaste ettevõtjatega ning hindab riigisisest meetet. Nimetatud hindamise tulemuste põhjal otsustab komisjon, kas liikmesriigi meede on põhjendatud või mitte.

viivitamata konsultatsioone liikmesriikidega ja asjaomase ettevõtja või asjaomaste ettevõtjatega ning hindab riigisisest meetet. Nimetatud hindamise tulemuste põhjal otsustab komisjon, kas liikmesriigi meede on põhjendatud või mitte.

Muudatusettepanek 149

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 20a

Töörühm

1. Komisjon moodustab töörühma.

Töörühm koosneb riikide turujärelevalveasutuste ja asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas puuetega inimeste ja neid esindavate organisatsioonide esindajatest.

2. Töörühm täidab järgmisi ülesandeid:

a) teabe ja parimate tavade vahetamise hõlbustamine turujärelevalveasutuste vahel;

b) artiklis 3 sätestatud ligipääsetavusnõuete kohaldamise sidususe tagamine;

c) pärast komisjoni taotluse saamist vajalikuks peetavatel juhtudel artiklis 3 sätestatud ligipääsetavusnõuetest erandite tegemise kohta arvamuse väljendamine.

Muudatusettepanek 150

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 21 – lõik 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) vaadates läbi liidu määrused,

*millega kehtestatakse lennu-, raudtee-,
bussi- ja veetransporti kasutavate reisijate
õigused, sealhulgas nende
ühendvedudega seotud aspektid;*

Muudatusettepanek 151

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõik 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

*(c) kehtestades ligipääsetavusnõuded,
mis on seotud sotsiaalsete ja
kvaliteedikriteeriumidega, mille on
kehtestanud pädevad asutused
pakkumismenetluste jaoks avaliku
reisijateveoteenuse osutamiseks raudteel
ja maanteel vastavalt määrusele (EÜ) nr
1370/2007;*

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 152

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 22 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Artiklis 21 osutatud
ligipääsetavusnõudeid kohaldatakse
niivõrd, kui võrd need ei too käesoleva
artikli tähenduses kaasa
ebaproportsionaalset koormust pädevatele
asutustele.

Muudatusettepanek

1. Artiklis 21 osutatud
ligipääsetavusnõudeid kohaldatakse
niivõrd, kui võrd need ei too käesoleva
artikli tähenduses kaasa
ebaproportsionaalset koormust pädevatele
asutustele *või ettevõtjatele, kellega nad on
sõlminud lepingu.*

Muudatusettepanek 153

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 22 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Seda, kas vastavus artiklis 21
osutatud ligipääsetavusnõuetele põhjustab
ebaproportsionaalse koormuse, hindavad

Muudatusettepanek

3. Seda, kas vastavus artiklis 21
osutatud ligipääsetavusnõuetele põhjustab
ebaproportsionaalse koormuse, hindavad

asjaomased pädevad asutused.

esialgselt asjaomased pädevad asutused.

Muudatusettepanek 154

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 22 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 23a vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesoleva artikli lõiget 2, täpsustades veelgi kriteeriume, mida tuleb arvesse võtta kõikide käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate toodete ja teenuste puhul selle hindamisel, kas koormus on ebaproportsionaalne, tehes seda kõnealuseid kriteeriume muutmata.

Komisjon võtab esimese sellise kõiki käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvaid tooteid ja teenuseid käsitleva rakendusakti vastu ... [üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

Muudatusettepanek 155

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 22 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Kui pädev asutus on kasutanud erandit, mis on sätestatud lõigetes 1, 2 ja 3 konkreetse toote või teenuse puhul, teatab ta sellest komisjonile. ***Teade peab sisaldama*** lõikes 2 osutatud ***hindamist***.

4. Kui pädev asutus on kasutanud erandit, mis on sätestatud lõigetes 1, 2 ja 3 konkreetse toote või teenuse puhul, teatab ta sellest komisjonile. Lõikes 2 osutatud ***hinnang esitatakse komisjonile tema taotluse alusel***.

Muudatusettepanek 156

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 22 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Kui komisjonil on põhjust asjaomase pädeva asutuse otsuses kahelda, võib komisjon paluda artiklis 20a osutatud töörühmal käesoleva artikli lõikes 2 osutatud hinnangut kontrollida ja esitada arvamuse.

Muudatusettepanek 157

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 22 – lõige 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles esitatakse käesoleva artikli lõike 4 kohaldamiseks teavitamisnäidis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 24 lõikes 1a osutatud nõuandemenetlusega. Komisjon võtab esimese sellise rakendusakti vastu ... [kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

Muudatusettepanek 158

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
VII peatükk – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**RAKENDUSVOLITUSED JA
LÕPPSÄTTED**

**DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID,
RAKENDAMISVOLITUSED JA
LÕPPSÄTTED**

Muudatusettepanek 159

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 a (uus)**

Artikkel 23a

Delegeeritud volituste rakendamine

- 1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.**
- 2. Artikli 10 lõikes 2a, artikli 12 lõikes 5a ja artikli 22 lõikes 3a osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates ... [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev].**
- 3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 10 lõikes 2a, artikli 12 lõikes 5a ja artikli 22 lõikes 3a osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.**
- 4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.**
- 5. Nüpea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.**
- 6. Artikli 10 lõike 2a, artikli 12 lõike 5a ja artikli 22 lõike 3a alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel**

pikendatakse seda tühtaega kahe kuu võrra.

Muudatusettepanek 160

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**1a. Käesolevale lõikele viitamisel
kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011
artiklit 4.**

Muudatusettepanek 161

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 25 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud vahendid on järgmised:

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 162

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 25 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) **sätted, mille kohaselt** tarbija võib kooskõlas liikmesriigi õigusega **pöörduda** kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks liikmesriigis vastu võetud sätete täitmine;

a) **toote või teenuse nõuetele mittevastavusest otseselt mõjutatud** tarbija **võimalus pöörduda** kooskõlas liikmesriigi õigusega kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks liikmesriigis vastu võetud sätete täitmine;

Muudatusettepanek 163

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 25 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) *sätted, mille kohaselt avalik-õiguslikud asutused või eraõiguslikud ühingud, organisatsioonid või muud juriidilised isikud, kellel on õigustatud huvi tagada käesoleva direktiivi sätete järgimine, võivad* tarbijate nimel kooskõlas liikmesriigi õigusega *pöörduda* kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks liikmesriigis vastu võetud sätete täimine.

Muudatusettepanek

b) *avalik-õiguslike asutuste või eraõiguslike ühingute, organisatsioonide või muude juriidiliste isikute, kellel on õigustatud huvi tagada käesoleva direktiivi sätete järgimine, võimalus pöörduda* tarbijate nimel kooskõlas liikmesriigi õigusega kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks liikmesriigis vastu võetud sätete täimine. *See õigustatud huvi võib seisneda toote või teenuse nõuetele mittevastavusest otseselt mõjutatud tarbijate esindamises.*

Muudatusettepanek 164

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 25 – lõige 2 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

ba) toote või teenuse nõuetele mittevastavusest otseselt mõjutatud tarbija võimalus kasutada kaebuste lahendamise mehhanismi; kõnealust mehhanismi võib kütada olemasolev organ, näiteks riiklik ombudsman.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 165

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 25 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

2a. Liikmesriigid tagavad, et enne lõike 1 punktides a ja b osutatud kohtute või pädevate haldusasutuste poole pöördumist oleks võimalik kasutada alternatiivse vaidluste lahendamise mehhanisme, mis on loodud selleks, et

Muudatusettepanek

kõrvaldada mis tahes väidetav käesolevale direktiivile mittevastavus, millest on teatatud lõike 2 punktis ba osutatud kaebuste lahendamise mehhanismi kaudu.

Muudatusettepanek 166

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 25 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. *Käesolevat artiklit ei kohaldata lepingutele, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2014/24/EL või 2014/25/EL.*

Muudatusettepanek 167

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 26 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Kehtestatud sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Kehtestatud sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, **kuid need ei tohi pakkuda ettevõtjatele alternatiivset võimalust jätta täitmata kohustus muuta oma tooted või teenused ligipääsetavaks.**

Muudatusettepanek 168

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 26 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Karistuste puhul võetakse arvesse rikkumise ulatust, sealhulgas nõuetele mittevastavate toodete või teenuste arvu, samuti nendest mõjutatud inimeste hulka.

4. Karistuste puhul võetakse arvesse rikkumise ulatust, sealhulgas **selle tõsidust ja** nõuetele mittevastavate toodete või teenuste arvu, samuti nendest mõjutatud inimeste hulka.

Muudatusettepanek 169

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 27 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates [...] *insert date - six years after the entry into force of this Directive*].

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates ... [*viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva*].

Muudatusettepanek 170

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 27 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 2b kohaldamist, näevad liikmesriigid pärast ... [*kuus aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva*] ette viieaastase üleminekuperioodi, mille jooksul võivad teenuseosutajad jätkata oma teenuste osutamist, kasutades tooteid, mida nad enne seda kuupäeva kasutasid seaduslikult sarnaste teenuste osutamiseks.

Muudatusettepanek 171

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 27 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Liikmesriigid võivad ette näha, et teenuseosutajate poolt enne ... [*kuus aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva*] teenuste osutamiseks seaduslikult kasutatud iseteenindusterminalide kasutamist võib jätkata sarnaste teenuste osutamiseks kuni nende majanduslikult kasuliku eluea lõpuni.

Muudatusettepanek 172

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 27 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid, kes kasutavad artikli 3 lõikes 10 sätestatud võimalust, edastavad komisjonile põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti, mille nad on sel eesmärgil vastu võtnud, ning esitavad komisjonile aruande edusammude kohta nende rakendamisel.

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid edastavad *asjakohasel juhul* komisjonile põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti, mille nad on artikli 3 lõike 10 kohaldamise eesmärgil vastu võtnud, ning esitavad komisjonile aruande edusammude kohta nende rakendamisel.

Muudatusettepanek 173

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 28 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

[...*insert date - five years after the application of this Directive*] ja seejärel iga viie aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande käesoleva direktiivi *rakendamise* kohta.

Muudatusettepanek

-1. ... [*Kolm* aastat pärast käesoleva direktiivi *jõustumise kuupäeva*] ja seejärel iga viie aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande käesoleva direktiivi *kohaldamise* kohta.

Muudatusettepanek 174

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 28 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. *Aruandes tuleb muu hulgas käsitleda* edasiminekut toodete ja teenuste ligipääsetavuses ning selle mõju ettevõtjatele ja puuetega inimestele, pidades silmas ühiskonna, majanduse ja tehnoloogia arengut ning selgitades võimaluse korral välja koormuse vähendamise valdkonnad, eesmärgiga hinnata vajadust vaadata läbi käesolev direktiiv.

Muudatusettepanek

1. *Aruannetes, mis koostatakse artikli 12 lõike 6 ja artikli 22 lõike 4 kohaselt saadud teadete alusel, hinnatakse seda, kas direktiiv on saavutanud oma eesmärgid, eelkõige seoses ligipääsetavate toodete ja teenuste vaba liikumise edendamisega. Aruannetes käsitletakse ka ühiskonna, majanduse ja tehnoloogia arengut silmas pidades* edasiminekut toodete ja teenuste ligipääsetavuses, vajadust lisada käesoleva direktiivi kohaldamisalasse uusi tooteid ja

teenuseid või jätta teatavad tooted või teenused käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja ning käesoleva direktiivi mõju ettevõtjatele ja puuetega inimestele, selgitades võimaluse korral välja koormuse vähendamise valdkonnad, et hinnata vajadust vaadata läbi käesolev direktiiv.

Muudatusettepanek 175

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 28 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile õigeaegselt kogu vajaliku teabe, et komisjon saaks koostada **aruande**.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile õigeaegselt kogu vajaliku teabe, et komisjon saaks koostada **sellised aruanded**.

Muudatusettepanek 176

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 28 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Komisjoni aruandes võetakse arvesse majandusala sidusrühmade ning asjaomaste valitsusväliste organisatsioonide, sealhulgas puuetega **inimesi ja eakaid esindavate** organisatsioonide, seisukohti.

Muudatusettepanek

3. Komisjoni aruandes võetakse arvesse majandusala sidusrühmade ning asjaomaste valitsusväliste organisatsioonide, sealhulgas puuetega **inimeste** organisatsioonide seisukohti.

Muudatusettepanek 177

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – I jagu – A osa (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

A. Operatsioonisüsteemid

1. Selleks et maksimeerida teenuste mõistlikult eeldatavat kasutamist puuetega inimeste poolt, osutatakse teenuseid C osas sätestatud

funktsionaalseid toimivusnõudeid järgides ja see hõlmab järgmist:

- a) teave kõnealuse teenuse toimimise ning selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta ning*
- b) elektrooniline teave, sealhulgas kõnealuse teenuse osutamiseks vajalikud veebisaidid.*

Muudatusettepanek 178

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – I jagu – B osa (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

B. Üldotstarbeline arvuti rüstvara ja selle manusoperatsioonisüsteemid

Muudatusettepanek 179

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – I jagu – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et *püüatud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas puuetega inimesed ja eakad, saaksid kasutada tooteid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel arvestama ligipääsetavusega eelkõige järgmiste aspektide puhul:*

(a) tootel olev teave toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend, hoiatused) *peab olema:*

(i) *kättesaadav rohkem kui ühe*

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et *maksimeerida toodete mõistlikult eeldatavat kasutamist puuetega inimeste poolt, kavandatakse ja toodetakse tooteid C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid järgides.*

Toodete kavandamine ja tootmine võimaldab ligipääsetavust tänu järgmistele aspektidele:

a) tootel olev teave toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend ja hoiatused) *on arusaadav ja tajutav, et selle loetavus oleks eeldatavates kasutustingimustes võimalikult suur. See teave esitatakse ka ligipääsetavates digitaalsetes vormingutes;*

sensoorse kanali kaudu;

(ii) arusaadav;

(iii) tajutav;

(iv) eeldatavaid kasutustingimusi arvestades piisava suurusega kirjatüübiga;

(b) toote pakend, sealhulgas sellel esitatav teave (avamine, sulgemine, kasutamine, kõrvaldamine);

(c) juhised toote kasutamise, paigaldamise, hooldamise, ladustamise ja kõrvaldamise kohta **peavad vastama järgmistele nõuetele:**

(i) juhise tekst peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida saab esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu; ja

(ii) juhised peavad võimaldama alternatiive mittetekstilisele sisule;

(d) toote kasutajaliides (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund) **punkti 2 kohaselt;**

(e) toote funktsionaalsus, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud **piiratud funktsionaalse võimekusega** inimeste vajadusi **punkti 2 kohaselt;**

(f) toote **liidestamist abivahenditega.**

b) toote pakend, sealhulgas sellel esitatav teave (avamine, sulgemine, kasutamine, kõrvaldamine), **et selle loetavus oleks eeldatavates kasutustingimustes võimalikult suur; see teave esitatakse ka ligipääsetavates digitaalsetes vormingutes ning sellega teavitatakse kasutajaid asjaolust, et kõnealune toode sisaldab ligipääsetavuselemente ja on ühilduv asjakohase tugitehnoloogiaga;**

c) juhised toote kasutamise, paigaldamise, hooldamise, ladustamise ja kõrvaldamise kohta, **sõltumata sellest, kas need esitatakse eraldi või tootesse integreerituna; need juhised esitatakse ka ligipääsetavates digitaalsetes vormingutes ning nendes loetletakse kõnealuse toote ligipääsetavuselemendid ja selgitatakse, kuidas neid kasutada, ning märgitakse, et toode on ühilduv asjakohase tugitehnoloogiaga;**

d) toote kasutajaliides (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund);

e) toote funktsionaalsus, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud **puuetega** inimeste vajadusi;

f) toote **liidestamine abivahendite ja tugitehnoloogiaga, kui need on toote**

kasutamise seisukohast asjakohased.

Muudatusettepanek 180

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – I jagu – punkt 2**

Komisjoni ettepanek

[.....]

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 181

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – I jagu – C osa (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

C. Funktsionaalsed toimivusnõuded

Selleks et toodete ja teenuste disain ja kasutajaliides oleksid ligipääsetavad, võetakse toodete ja teenuste kavandamisel arvesse järgmist:

a) Kasutamine nägemisvõime puudumise korral

Kui toode pakub visuaalseid töörežiime, pakutakse vähemalt üks töörežiim, mis ei eelda nägemisvõimet.

b) Kasutamine piiratud nägemisvõime korral

Kui toode pakub visuaalseid töörežiime, pakutakse vähemalt üks töörežiim, mis võimaldab kasutajatel toodet kasutada piiratud nägemisvõimega; see on saavutatav näiteks elementide abil, mis on seotud paindliku kontrastsuse ja heledusega, paindliku suurendamisega sisu või funktsionaalsuse kaotuseta ning paindlike võimalustega esiplaani ja tausta visuaalsete elementide eristamiseks ja seadistamiseks ning vajaliku nägemisvälja paindliku seadistamisega.

c) Kasutamine värvitaju puudumise korral

Kui toode pakub visuaalseid töörežiime, pakutakse vähemalt üks töörežiim, mis ei eelda kasutajalt värvitaju.

d) Kasutamine kuulmisvõime puudumise korral

Kui toode pakub auditivseid töörežiime, pakutakse vähemalt üks töörežiim, mis ei eelda kuulmisvõimet.

e) Kasutamine piiratud kuulmisvõime korral

Kui toode pakub auditivseid töörežiime, pakutakse vähemalt üks tõhustatud helifunktsioonidega töörežiim; see on saavutatav näiteks kasutaja võimalusega seadistada hääletugevust ning paindlike võimalustega eristada ja seadistada esiplaanil ja taustal olevat heli, kui hääli ja taust on olemas eraldi heliribadena.

f) Kasutamine kõnevõime puudumise korral

Kui toode nõuab kasutajatelt häälsisendit, pakutakse vähemalt üks töörežiim, mis ei eelda neilt hääle kasutamist. Hääle kasutamine hõlmab mis tahes suuliselt tekitatavat heli, nt kõne, vilistamine või laksutamine.

g) Kasutamine piiratud käsitsemisvõime või jõu korral

Kui toode nõuab manuaalseid toiminguid, pakutakse vähemalt üks töörežiim, mis võimaldab kasutajal kasutada toodet alternatiivsete toimingute abil, mis ei eelda peenmootorset juhtimist ega käsitsemist, käejõudu ega korruga rohkem kui ühe juhtseadise kasutamist.

h) Kasutamine piiratud ulatusvõime korral

Eraldiseisvate või paigaldatud toodete korral peavad nende juhtelemendid olema kõigi kasutajate kättesaadavuses.

i) Valgustundlikkushoogude vallandamise riski minimeerimine

Kui toode pakub visuaalseid töörežiime, välditakse töörežiime, mis teadaolevalt

vallandavad valgustundlikkushoogusid.

j) Kasutamine piiratud kognitiivsete võimete korral

Toode hõlmab vähemalt ühte töörežiimi, mille elemendid lihtsustavad ja hõlbustavad selle kasutamist.

k) Eraelu puutumatus

Kui toode hõlmab elemente, mis on sellele paigaldatud ligipääsetavuse eesmärgil, pakutakse vähemalt üks töörežiim, mis tagab kõnealauste ligipääsetavuse eesmärgil paigaldatud tootelementide kasutamisel eraelu puutumatus.

Muudatusettepanek 182

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – I jagu – D osa (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

D. Tugiteenused

Olemasolu korral antakse tugiteenuste raames teavet toote ligipääsetavuse ning selle ühilduvuse kohta tugitehnoloogiaga, tehes seda puuetega inimeste jaoks ligipääsetavate sidevahendite abil.

Muudatusettepanek 183

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – II jagu – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Iseteenindusterminalid: pangaautomaadid, piletiautomaadid **ja** registreerimisautomaadid

Iseteenindusterminalid: pangaautomaadid, piletiautomaadid, registreerimisautomaadid **ja makseterminalid**

Muudatusettepanek 184

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – II jagu – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega **inimesed** ja **eakad, saaksid kasutada tooteid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel arvestama ligipäüsetavusega eelkõige järgmiste aspektide puhul:**

(a) tootel olev teave toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend, hoiatused) **peab olema:**

(i) kättesaadav rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;

(ii) arusaadav;

(iii) tajutav;

(iv) eeldatavaid kasutustingimusi arvestades piisava suurusega kirjatüübiga;

(b) toote kasutajaliides (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund) **punkti 2 kohaselt;**

(c) toote funktsionaalsus, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud piiratud **funktsionaalse võimekusega inimeste vajadusi punkti 2 kohaselt;**

(d) toote **liidestamist** abivahenditega.

Muudatusettepanek

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et **maksimeerida toodete mõistlikult eeldatavat kasutamist** puuetega **inimeste poolt, kavandatakse ja toodetakse tooteid I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid järgides. Sellega seoses ei vaja tooted ligipäüsetavuselemendi aktiveerimist, et seda elementi vajav kasutaja saaks selle sisse lülitada.**

Toodete kavandamine ja tootmine võimaldab ligipäüsetavust tänu järgmistele aspektidele:

a) tootel olev teave toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend **ja** hoiatused);

b) toote kasutajaliides (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund);

c) toote funktsionaalsus, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud **puuetega** inimeste vajadusi; **see on saavutatav näiteks isiklike kõrvaklappide kasutamise võimaldamisega, piiratud reageerimisaja korral kasutajale hoiatusteate esitamisega rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu ja lubatud aja pikendamise võimaluse andmisega ning piisava kontrastsusega ja kompimise teel eristatavate klahvide ja juhtseadiste abil;**

d) toote **liidestamine** abivahenditega.

Muudatusettepanek 185

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – II jagu – punkt 2

Komisjoni ettepanek

[...]

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 186

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – III jagu – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Telefoniteenused, sealhulgas
hädaabiteenused, ja nendega seotud tarbija-
lõppseadmed, *millel on tippasemel
andmetöötlusvõimsus*

Muudatusettepanek

Telefoniteenused, sealhulgas
hädaabiteenused, ja nendega seotud tarbija-
lõppseadmed

Muudatusettepanek 187

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – III jagu – A osa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. Selleks et *piiratud funktsionaalse
võimekusega inimesed, sealhulgas
puuetega inimesed, saaksid kasutada
teenuseid eeldataval ja optimaalsel viisil,
peab arvesse võtma* järgmist:

(a) *tuleb tagada, et teenuste* pakkumisel
kasutatavad tooted *on* kooskõlas *punktis b*
*„Seotud tarbija-lõppseadmed, millel on
tippasemel andmetöötlusvõimsus”*
sätestatud eeskirjadega;

(b) *tuleb anda teavet* teenuse toimimise,
selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide
kohta *järgmiselt:*

(i) *infosisu peab olema kättesaadav
vormingus, mida saab kasutada ka
teistsuguste abistavate vormingute
loomiseks, mida kasutajad saavad esitada*

Muudatusettepanek

1. Selleks et *maksimeerida teenuste
mõistlikult eeldatavat kasutamist* puuetega
*inimeste poolt, osutatakse teenuseid I jao
C osas sätestatud funktsionaalseid
toimivusnõudeid järgides ja see hõlmab*
järgmist:

a) *teenuseosutajate poolt kõnealuse
teenuse* pakkumisel kasutatavad tooted
kooskõlas *käesoleva jao punktis B*
sätestatud eeskirjadega;

b) *teave kõnealuse* teenuse toimimise
ning selle ligipääsetavusomaduste ja
süsteemide kohta;

erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;

(ii) tuleb võimaldada alternatiive mittetekstilisele sisule;

(iii) elektrooniline teave, sealhulgas teenuse kasutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada punkti c kohaselt.

(c) veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.

(d) tuleb anda ligipääsetavat teavet, et suurendada abistavate teenuste vastastikust täiendavust;

(e) tuleb võtta arvesse funktsioone, tavasid, põhimõtteid, menetlusi ja muudatusi, mis on seotud selliste teenuste osutamisega, millega soovitakse vastata piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste vajadustele.

ba) elektrooniline teave, sealhulgas kõnealuse teenuse osutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused;

c) veebisaitide ligipääsetavaks tegemine järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil;

ca) mobiilipõhised rakendused;

d) teave, et suurendada abistavate teenuste vastastikust täiendavust;

e) funktsioonid, tavad, põhimõtted, menetlused ja muudatused, mis on seotud selliste teenuste osutamisega, millega soovitakse vastata puuetega inimeste vajadustele ja tagada koostalitlus; see on saavutatav näiteks, toetades kahe kasutaja või kasutaja ja hädaabiteenistuse vahelist heli-, video- ja reaalaajas tekstisidet, olgu see kas eraldiseisev või kombineeritud (nn Total Conversation).

Muudatusettepanek 188

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – III jagu – B osa – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

B. Seotud tarbija-lõppseadmed, millel on tiptasemel andmetöötlusvõimsus

Muudatusettepanek

B. Seotud tarbija-lõppseadmed

Muudatusettepanek 189

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – III jagu – B osa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega inimesed **ja eakad**, saaksid kasutada tooteid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel **arvestama ligipäüsetavusega eelkõige järgmiste aspektide puhul:**

(a) tootel **olev teave** toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend, hoiatused) **on**

(i) **kättesaadav rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**

(ii) **arusaadav;**

(iii) **tajutav;**

(iv) **eeldatavaid kasutustingimusi arvestades piisava suurusega kirjatüübiga;**

(b) toote pakendit, sealhulgas sellel esitatavat teavet (avamine, sulgemine, kasutamine, kõrvaldamine);

(c) **juhised** toote kasutamise, paigaldamise, hooldamise, ladustamise ja kõrvaldamise kohta **peavad vastama järgmistele nõuetele:**

(i) **juhise tekst peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida saab esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu; ja**

(ii) **juhised peavad võimaldama alternatiive mittetekstilisele sisule;**

(d) toote **kasutajaliides** (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund) **punkti 2 kohaselt;**

(e) toote **funktsionaalsus**, pakkudes

Muudatusettepanek

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et puuetega inimesed saaksid kasutada tooteid **mõistlikult** eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel **järgima I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid ja see hõlmab järgmist:**

a) tootel **olevat teavet** toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend **ja** hoiatused);

b) toote pakendit, sealhulgas sellel esitatavat teavet (avamine, sulgemine, kasutamine, kõrvaldamine);

c) **juhiseid** toote kasutamise, paigaldamise, hooldamise, ladustamise ja kõrvaldamise kohta;

d) toote kasutajaliidest (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund);

e) toote **funktsionaalsust**, pakkudes

funktsioone, mille puhul on arvesse võetud **piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste vajadusi punkti 2 kohaselt;**

(f) toote liidestamist abivahenditega.

Muudatusettepanek 190

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – III jagu – punkt 2**

Komisjoni ettepanek

[...]

Muudatusettepanek 191

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – IV jagu – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Audiovisuaalmeedia **teenused** ja nendega seotud tarbija-lõppseadmed, **millel on tippasemel andmetöötlusvõimsus;**

Muudatusettepanek 192

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – IV jagu – A osa – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

A. **Teenused**

Muudatusettepanek 193

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – IV jagu – A osa – punkt 1**

funktsioone, mille puhul on arvesse võetud **puuetega inimeste vajadusi ja tagades koostalitlusvõime, mida on võimalik saavutada näiteks hi-fi audioseadmete toel, videoresolutsiooniga, mis võimaldab suhtlust viipekeeles, reaalsajas tekstiga üksi või koos hääl- ja videosuhtlusega, või tõhusa Wi-Fi-ühenduse ja kuulumistehnoloogiate ühendamisega;**

f) toote liidestamist abivahenditega.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

Veebisaidid ja audiovisuaalmeedia **teenuste internetipõhised rakendused** ja nendega seotud tarbija-lõppseadmed

Muudatusettepanek

A. **Veebisaidid ja internetipõhised rakendused**

Komisjoni ettepanek

1. Selleks et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega inimesed, saaksid kasutada teenuseid eeldataval ja optimaalsel viisil, **peab arvesse võtma** järgmist:

a) **tuleb tagada, et teenuste pakkumisel kasutatavad tooted on kooskõlas punktis b „Seotud tarbija-lõppseadmed, millel on tippasemel andmetöötlusvõimsus” sätestatud eeskirjadega;**

b) **tuleb anda teavet teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta järgmiselt:**

i) **infosisu peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida kasutajad saavad esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**

ii) **tuleb võimaldada alternatiive mittetekstilisele sisule;**

iii) **elektrooniline teave, sealhulgas teenuse kasutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada punkti c kohaselt.**

c) **veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.**

Muudatusettepanek

1. Selleks et puuetega inimesed saaksid kasutada teenuseid **mõistlikult** eeldataval ja optimaalsel viisil, **osutatakse teenuseid I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid järgides ja see hõlmab** järgmist:

a) **veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil;**

b) **mobiilsideseadmetel põhinevad rakendused.**

d) tuleb anda ligipäüsetavat teavet, et suurendada abistavate teenuste vastastikust täiendavust;

e) võtta arvesse funktsioone, tavasid, põhimõtteid, menetlusi ja muudatusi, mis on seotud selliste teenuste osutamisega, millega soovitakse vastata piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste vajadustele.

Muudatusettepanek 194

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – IV jagu – B osa – pealkiri

Komisjoni ettepanek

B. Seotud tarbija-lõppseadmed, millel on tiptasemel andmetöötlusvõimsus

Muudatusettepanek

B. Seotud tarbija-lõppseadmed

Muudatusettepanek 195

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – IV jagu – B osa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. Kavandamine ja tootmine
Selleks et piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas puuetega inimesed ja eakad, saaksid kasutada tooteid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel arvestama ligipäüsetavusega eelkõige järgmiste aspektide puhul:

(a) tootel olev teave toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend, hoiatused) peab olema:

(i) kättesaadav rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;

(ii) arusaadav;

(iii) tajutav;

(iv) eeldatavaid kasutustingimusi arvestades piisava suurusega

Muudatusettepanek

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et puuetega inimesed saaksid kasutada tooteid mõistlikult eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel järgima I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid ja see hõlmab järgmist:

a) tootel olevat teavet toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend ja hoiatused);

kirjatüübiga;

(b) toote pakendit, sealhulgas sellel esitatavat teavet (avamine, sulgemine, kasutamine, kõrvaldamine);

(c) ***juhised*** toote kasutamise, paigaldamise, hooldamise, ladustamise ja kõrvaldamise kohta ***peavad vastama järgmistele nõuetele:***

(i) ***juhise tekst peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida saab esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu; ja***

(ii) ***juhised peavad võimaldama alternatiive mittetekstilisele sisule;***

(d) toote ***kasutajaliides*** (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund) ***punkti 2 kohaselt;***

(e) toote ***funktsionaalsus***, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud ***püüdnud funktsionaalse võimekusega inimeste vajadusi punkti 2 kohaselt;***

(f) toote liidestamist abivahenditega.

b) toote pakendit, sealhulgas sellel esitatavat teavet (avamine, sulgemine, kasutamine, kõrvaldamine);

c) ***juhiseid*** toote kasutamise, paigaldamise, hooldamise, ladustamise ja kõrvaldamise kohta;

d) toote ***kasutajaliidest*** (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund);

e) toote ***funktsionaalsust***, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud ***puuetega inimeste vajadusi, mida saab saavutada näiteks toetades võimalust valida, isikustada ja kuvada ligipääsuteenuseid, nagu subtiitrid kurtidele ja kuulmisraskustega inimestele, audiokirjeldused, subtiitrite pealelugemine ja viipekeelne tõlge, pakkudes vahendeid tõhusa Wi-Fi-ühenduse ja kuulmistehnoloogiate ühendamiseks või kasutajakontrolli, et aktiveerida audiovisuaalteenustele ligipääsuteenused kasutajale esmatasandi meedia kontrolliga samal tähtsuse tasandil;***

f) toote liidestamist abivahenditega.

Muudatusettepanek 196

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – IV jagu – B osa – punkt 2**

Komisjoni ettepanek

[...]

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 197

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – V jagu – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Lennu-, bussi-, raudtee- ja veetranspordi reisijateveo teenused; reisijateveoteenuste osutamiseks kasutatavad veebisaidid; mobiilsideseadmetel põhinevad teenused, arukad piletimüügisüsteemid, reaalsajas teave; iseteenindusterminalid ning pileti- ja registreerimisautomaadid, mida kasutatakse reisijateveoteenuste pakkumiseks

Muudatusettepanek

Lennu-, bussi-, raudtee- ja veetranspordi reisijateveo teenused; reisijateveoteenuste osutamiseks kasutatavad veebisaidid; mobiilsideseadmetel põhinevad teenused, arukad piletimüügisüsteemid, reaalsajas teave; iseteenindusterminalid, **sealhulgas makseterminalid**, ning pileti- ja registreerimisautomaadid, mida kasutatakse reisijateveoteenuste pakkumiseks

Muudatusettepanek 198

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – V jagu – A osa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. Selleks et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega inimesed, saaksid kasutada teenuseid eeldataval ja optimaalsel viisil, **peab arvesse võtma** järgmist:

(a) **tuleb anda teavet** teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta **järgmiselt**:

(i) **infosisu peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida kasutajad saavad esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**

(ii) **tuleb võimaldada alternatiive mittetekstilisele sisule;**

(iii) elektrooniline teave, sealhulgas teenuse kasutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada

Muudatusettepanek

1. Selleks et puuetega inimesed saaksid kasutada teenuseid **mõistlikult** eeldataval ja optimaalsel viisil, **osutatakse teenuseid I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid järgides ja see hõlmab** järgmist:

a) **teave asjaomase** teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta;

aa) elektrooniline teave, sealhulgas **asjaomase** teenuse kasutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada

punkti b kohaselt.

(b) veebisaidid *peavad olema ligipääsetavad* järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.

c) *võtta arvesse funktsioone*, tavasid, põhimõtteid, menetlusi ja muudatusi, mis on seotud selliste teenuste osutamisega, millega soovitakse vastata *piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste vajadustele*.

punkti b kohaselt;

b) veebisaidid *tuleb teha ligipääsetavaks* järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil;

c) *funktsioone*, tavasid, põhimõtteid, menetlusi ja muudatusi, mis on seotud selliste teenuste osutamisega, millega soovitakse vastata *puuetega inimeste vajadustele, mida on võimalik saavutada näiteks pakkudes arukaid piletimüügisüsteeme (elektrooniline broneerimine, pileтите broneerimine jne), reaalsajas teavet (ajakavad, teave liiklushäirete, ühendusteenuste ja muude transpordiliikidega edasi reisimise võimaluste jms kohta) ning lisateenusteavet (jaamapersonali, rikkis liftide või teenuste kohta, mille osutamine ei ole ajutiselt võimalik);*

ca) mobiilsideseadmetel põhinevaid teenuseid, arukaid piletimüügisüsteeme ja reaalsajas teavet.

Muudatusettepanek 199

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – V jagu – B osa

Komisjoni ettepanek

B. Reisijateveoteenuste osutamiseks kasutatavad veebisaidid

(a) *Veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise*

Muudatusettepanek

välja jäetud

alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Muudatusettepanek 200

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – V jagu – C osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

C. Mobiilsideseadmetel põhinevad teenused, arukad piletimüügisüsteemid, ja reaalaajas teave

välja jäetud

1. Selleks et piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas puuetega inimesed, saaksid kasutada teenuseid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab arvesse võtma järgmist:

(a) tuleb anda teavet teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta järgmiselt:

(i) infosisu peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida kasutajad saavad esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;

(ii) tuleb võimaldada alternatiive mittetekstilisele sisule;

(iii) elektrooniline teave, sealhulgas teenuse kasutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada punkti b kohaselt.

(b) veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka

rahvusvahelisel tasandil.

Muudatusettepanek 201

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – V jagu – D osa – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

D. Iseteenindusterminalid ning pileti- ja registreerimisautomaadid, mida kasutatakse reisijateveoteenuste pakkumiseks

Muudatusettepanek

D. iseteenindusterminalid, **sealhulgas makseterminalid**, ning pileti- ja registreerimisautomaadid, mida kasutatakse reisijateveoteenuste pakkumiseks

Muudatusettepanek 202

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – V jagu – D osa – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

1. Kavandamine ja tootmine
Selleks et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega inimesed **ja eakad**, saaksid kasutada tooteid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel **arvestama ligipäüsetavusega eelkõige järgmiste aspektide puhul:**

(a) tootel **olev teave** toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend, hoiatused) **peab olema:**

(i) **kättesaadav rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**

(ii) **arusaadav;**

(iii) **tajutav;**

(iv) **eeldatavaid kasutustingimusi arvestades piisava suurusega kirjatüübiga;**

(b) toote **kasutajaliides** (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund) **punkti 2 kohaselt;**

(c) toote **funktsionaalsus**, pakkudes

Muudatusettepanek

1. Kavandamine ja tootmine
Selleks et puuetega inimesed saaksid kasutada tooteid **mõistlikult** eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel **järgima I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid ja see hõlmab järgmist:**

a) tootel **olevat teavet** toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend **ja** hoiatused);

b) toote **kasutajaliidest** (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund);

c) toote **funktsionaalsust**, pakkudes

funktsioone, mille puhul on arvesse võetud **piiratud funktsionaalse võimekusega** inimeste vajadusi **punkti 2 kohaselt**;

(d) toote liidestamist abivahenditega.

funktsioone, mille puhul on arvesse võetud **puuetega** inimeste vajadusi;

d) toote liidestamist abivahenditega.

Muudatusettepanek 203

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – V jagu – D osa – punkt 2

Komisjoni ettepanek

[...]

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 204

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VI jagu – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Pangandusteenused; pangateenuste osutamiseks kasutatavad veebisaidid; mobiilsideseadmetel põhinevad pangateenused; sealhulgas pangaautomaadid, mida kasutatakse pangandusteenuste osutamiseks:

Muudatusettepanek

Tarbijatele mõeldud pangandusteenused; pangateenuste osutamiseks kasutatavad veebisaidid; mobiilsideseadmetel põhinevad pangateenused; **iseteenindusterminalid**, sealhulgas **makseterminalid ja** pangaautomaadid, mida kasutatakse pangandusteenuste osutamiseks

Muudatusettepanek 205

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VI jagu – A osa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. Selleks et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega inimesed, saaksid kasutada teenuseid eeldataval ja optimaalsel viisil, **peab arvesse võtma** järgmist:

(a) **tuleb tagada, et teenuste** pakkumisel **kasutatavad tooted on kooskõlas** punktis D

Muudatusettepanek

1. Selleks et puuetega inimesed saaksid kasutada teenuseid mõistlikult eeldataval ja optimaalsel viisil, **osutatakse teenuseid I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid järgides ja see hõlmab** järgmist:

a) **teenuseosutajate poolt kõnealuse teenuse** pakkumisel **kasutatavaid tooteid**

sätetatud eeskirjadega;

(b) **tuleb anda teavet** teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta **järgmiselt**:

(i) **infosisu peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida kasutajad saavad esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**

(ii) **tuleb võimaldada alternatiive mittetekstilisele sisule;**

(iii) **elektrooniline teave, sealhulgas teenuse kasutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada punkti c kohaselt.**

(c) **veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.**

(d) **võtta arvesse funktsioone, tavasid, põhimõtteid, menetlusi ja muudatusi, mis on seotud selliste teenuste osutamisega, millega soovitakse vastata piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste vajadustele.**

kooskõlas käesoleva jao punktis D sätestatud eeskirjadega;

b) **teavet** teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta;

ba) elektroonilist teavet, sealhulgas kõnealuse teenuse kasutamiseks vajalikke veebisaitide ja internetipõhiseid rakendusi. See võib hõlmata näiteks teenuse osutamiseks vajalikku elektroonilist identifitseerimist, turvameetodeid ja makseviise;

d) funktsioone, tavasid, põhimõtteid, menetlusi ja muudatusi, mis on seotud selliste teenuste osutamisega, millega soovitakse vastata **puuetega** inimeste vajadustele;

da) mobiilsideseadmetel põhinevaid pangateenuseid.

Muudatusettepanek 206

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VI jagu – B osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

B. Pangandusteenuste osutamiseks kasutatavad veebisaidid

välja jäetud

Selleks et piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas puuetega inimesed, saaksid kasutada teenuseid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab arvesse võtma järgmist:

(a) veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Muudatusettepanek 207

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VI jagu – C osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

C. Mobiilsideseadmetel põhinevad pangateenused

välja jäetud

1. Selleks et piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas puuetega inimesed, saaksid kasutada teenuseid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab arvesse võtma järgmist:

(a) tuleb anda teavet teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta järgmiselt:

(i) infosisu peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida kasutajad saavad esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;

(ii) tuleb võimaldada alternatiive mittetekstilisele sisule;

(iii) elektrooniline teave, sealhulgas teenuse kasutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada punkti b kohaselt.

(b) veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Muudatusettepanek 208

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VI jagu – D osa – pealkiri

Komisjoni ettepanek

D. Iseteenindusterminalid, sealhulgas pangaautomaadid, mida kasutatakse pangandusteenuste osutamiseks

Muudatusettepanek

D. Iseteenindusterminalid, sealhulgas **makseterminalid ja** pangaautomaadid, mida kasutatakse pangandusteenuste osutamiseks

Muudatusettepanek 209

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VI jagu – D osa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. Kavandamine ja tootmine
Selleks et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega inimesed **ja eakad**, saaksid kasutada tooteid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel **arvestama ligipääsetavusega eelkõige järgmiste aspektide puhul:**

(a) tootel **olev teave** toote kasutamise

Muudatusettepanek

1. Kavandamine ja tootmine
Selleks et puuetega inimesed saaksid kasutada tooteid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel **järgima I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid ja see hõlmab järgmist:**

a) tootel **olevat teavet** toote kasutamise

kohta (märgistus, kasutusjuhend, hoiatused) **peab olema:**

(i) **kättesaadav rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**

(ii) **arusaadav;**

(iii) **tajutav;**

(iv) **eeldatavaid kasutustingimusi arvestades piisava suurusega kirjatüübiga;**

(b) toote **kasutajaliides** (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund) **punkti 2 kohaselt;**

(c) toote **funktsionaalsus**, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud **piiratud funktsionaalse võimekusega** inimeste vajadusi **punkti 2 kohaselt;**

(d) toote liidestamist abivahenditega.

kohta (märgistus, kasutusjuhend **ja** hoiatused);

b) toote kasutajaliidest (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund);

c) toote **funktsionaalsust**, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud **puuetega** inimeste vajadusi;

d) toote liidestamist abivahenditega.

Muudatusettepanek 210

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VI jagu – D osa – punkt 2**

Komisjoni ettepanek

[...]

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 211

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VII jagu – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

E-raamatud

Muudatusettepanek

E-raamatud **ja nendega seotud seadmed**

Muudatusettepanek 212

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VII jagu – A osa – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

1. Selleks et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega inimesed, saaksid kasutada teenuseid eeldataval ja optimaalsel viisil, **peab arvesse võtma** järgmist:
 - (a) **tuleb tagada, et teenuste** pakkumisel **kasutatavad tooted on kooskõlas** punktis B „**Tooted**“ sätestatud eeskirjadega;
 - (b) **tuleb anda teavet** teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta **järgmiselt**:
 - (i) **infosisu peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida kasutajad saavad esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**
 - (ii) **tuleb võimaldada alternatiive mittetekstilisele sisule;**
 - (iii) **elektrooniline teave, sealhulgas** teenuse kasutamiseks **vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada punkti c kohaselt.**
 - (c) veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.
 - (d) tuleb anda ligipääsetavat teavet, et suurendada abistavate teenuste vastastikust täiendavust;
 - (e) **tuleb võtta arvesse** funktsioone, tavasid, põhimõtteid, menetlusi ja muudatusi, mis on seotud selliste teenuste

Muudatusettepanek

1. Selleks et puuetega inimesed saaksid kasutada teenuseid mõistlikult eeldataval ja optimaalsel viisil, osutatakse teenuseid I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid järgides ja see hõlmab järgmist:
 - a) **teenuseosutajate poolt kõnealuse teenuse** pakkumisel **kasutatavaid tooteid kooskõlas käesoleva jao** punktis B sätestatud eeskirjadega;
 - b) teavet teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta;
 - ba) **elektroonilist teavet, sealhulgas kõnealuse** teenuse kasutamiseks **vajalikke internetipõhiseid rakendusi ning e-lugereid;**
 - c) veebisaidid **ja mobiilsideseadmetel põhinevad rakendused** peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil;
 - d) tuleb anda ligipääsetavat teavet, et suurendada abistavate teenuste vastastikust täiendavust;
 - e) funktsioone, tavasid, põhimõtteid, menetlusi ja muudatusi, mis on seotud selliste teenuste osutamisega, millega

osutamise, millega soovitakse vastata **piiratud funktsionaalse võimekusega** inimeste vajadustele.

soovitakse vastata **puuetega** inimeste vajadustele.

Muudatusettepanek 213

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – VII jagu – B osa

Komisjoni ettepanek

B. „*Tooted*”

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega inimesed ja eakad, saaksid kasutada tooteid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel **arvestama ligipäätavusega eelkõige järgmiste aspektide puhul:**

(a) tootel **olev teave** toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend, hoiatused) peab olema:

(i) **kättesaadav rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**

(ii) **arusaadav;**

(iii) **tajutav;**

(iv) **eeldatavaid kasutustingimusi arvestades piisava suurusega kirjatüübiga;**

(b) toote pakendit, sealhulgas sellel esitatavat teavet (avamine, sulgemine, kasutamine, kõrvaldamine);

(c) **juhised** toote kasutamise, paigaldamise, hooldamise, ladustamise ja kõrvaldamise kohta **peavad vastama järgmistele nõuetele:**

(i) **juhise tekst peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida saab esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu; ja**

Muudatusettepanek

B. *Tooted*

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et puuetega inimesed ja eakad saaksid kasutada tooteid **mõistlikult** eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel **järgima I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid ning see hõlmab järgmist:**

a) tootel **olevat teavet** toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend **ja** hoiatused);

b) toote pakendit, sealhulgas sellel esitatavat teavet (avamine, sulgemine, kasutamine, kõrvaldamine);

c) **juhiseid** toote kasutamise, paigaldamise, hooldamise, ladustamise ja kõrvaldamise kohta;

(ii) juhised peavad võimaldama alternatiivse mittetekstilisele sisule;

(d) toote **kasutajaliides** (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund) **punkti 2 kohaselt;**

(e) toote **funktsionaalsus, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste vajadusi punkti 2 kohaselt;**

(f) toote liidestamist abivahenditega.

d) toote **kasutajaliidest** (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund);

e) toote **funktsionaalsust;**

f) toote liidestamist abivahenditega.

Muudatusettepanek 214

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VII jagu – B osa – punkt 2**

Komisjoni ettepanek

[...]

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 215

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – VIII jagu – A osa – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

1. Selleks et **piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas** puuetega inimesed, saaksid kasutada teenuseid eeldataval ja optimaalsel viisil, **peab arvesse võtma** järgmist:

(a) **tuleb anda teavet** teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta **järgmiselt:**

(i) **infosisu peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida kasutajad saavad esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**

(ii) **tuleb võimaldada alternatiive**

Muudatusettepanek

1. Selleks et puuetega inimesed saaksid kasutada teenuseid **mõistlikult** eeldataval ja optimaalsel viisil, **osutatakse teenuseid I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid järgides ja see hõlmab** järgmist:

a) **teavet asjaomase** teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta;

mittetekstilisele sisule;

(iii) elektrooniline teave, sealhulgas teenuse kasutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada punkti b kohaselt.

(b) veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.

aa) elektroonilist teavet, sealhulgas teenuse kasutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada punkti b kohaselt; *see võib hõlmata näiteks teenuse osutamiseks vajalikku elektroonilist identifitseerimist, turvameetmeid ja makseviise;*

b) veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Muudatusettepanek 216

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – IX jagu – A osa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et ***piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas*** puuetega inimesed ja eakad, saaksid kasutada tooteid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel ***arvestama ligipääsetavusega eelkõige järgmiste aspektide puhul:***

(a) tootel ***olev teave*** toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend, hoiatused) ***peab olema:***

(i) kättesaadav rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;

(ii) arusaadav;

(iii) tajutav;

(iv) eeldatavaid kasutustingimusi arvestades piisava suurusega

Muudatusettepanek

1. Kavandamine ja tootmine

Selleks et puuetega inimesed ja eakad saaksid kasutada tooteid eeldataval ja optimaalsel viisil, peab toodete kavandamisel ja tootmisel ***järgima I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid ja see hõlmab järgmist:***

a) tootel ***olevat teavet*** toote kasutamise kohta (märgistus, kasutusjuhend, hoiatused);

kirjatüübiga;

(b) toote pakendit, sealhulgas sellel esitatavat teavet (avamine, sulgemine, kasutamine, kõrvaldamine);

(c) ***juhised*** toote kasutamise, paigaldamise, hooldamise, ladustamise ja kõrvaldamise kohta ***peavad vastama järgmistele nõuetele:***

(i) ***juhise tekst peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida saab esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu; ja***

(ii) ***juhised peavad võimaldama alternatiive mittetekstilisele sisule;***

(d) toote ***kasutajaliides*** (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund) ***punkti 2 kohaselt;***

(e) toote ***funktsionaalsus***, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud ***piiratud funktsionaalse võimekusega*** inimeste vajadusi ***punkti 2 kohaselt;***

(f) toote liidestamist abivahenditega.

b) toote pakendit, sealhulgas sellel esitatavat teavet (avamine, sulgemine, kasutamine, kõrvaldamine);

c) ***juhiseid*** toote kasutamise, paigaldamise, hooldamise, ladustamise ja kõrvaldamise kohta;

d) toote ***kasutajaliidest*** (käsitsemine, käsklused ja tagasiside, sisend ja väljund);

e) toote ***funktsionaalsust***, pakkudes funktsioone, mille puhul on arvesse võetud ***puuetega*** inimeste vajadusi;

f) toote liidestamist abivahenditega.

Muudatusettepanek 217

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – IX jagu – A osa – punkt 2**

Komisjoni ettepanek

[...]

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 218

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – IX jagu – B osa – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

1. Selleks et ***piiratud funktsionaalse võimekusega inimesed, sealhulgas puuetega inimesed***, saaksid kasutada

Muudatusettepanek

1. Selleks et puuetega inimesed saaksid kasutada teenuseid ***mõistlikult*** eeldataval ja optimaalsel viisil, ***osutatakse teenuseid***

teenuseid eeldataval ja optimaalsel viisil, **peab arvesse võtma** järgmist:

(a) **teha ligipääsetavaks tehiskeskond**, kus teenust osutatakse, sealhulgas **transporditaristu**, vastavalt C osale, ilma et see piiraks nende riiklike ja liidu õigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad rahvuslike kunsti-, ajaloo- ja arheoloogiaväärtuste kaitset;

(b) **teha ligipääsetavaks rajatised**, sealhulgas **sõidukid** ja **seadmed**, mida on vaja teenuse osutamiseks, võttes arvesse järgmist:

(i) tehisala peab vastama punktis c esitatud nõuetele seoses peale- ja mahaminekuga, liikumise ja kasutamisega;

(ii) **teave peab olema ligipääsetav erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**

(iii) **tuleb võimaldada alternatiive nähtavale mittetekstilisele sisule;**

(c) **tuleb tagada, et teenuste pakkumisel kasutatavad tooted on** kooskõlas A osas sätestatud eeskirjadega;

(d) **tuleb anda teavet** teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta **järgmiselt:**

(i) **infosisu peab olema kättesaadav vormingus, mida saab kasutada ka teistsuguste abistavate vormingute loomiseks, mida kasutajad saavad esitada erineval viisil ja rohkem kui ühe sensoorse kanali kaudu;**

(ii) **tuleb võimaldada alternatiive mittetekstilisele sisule;**

(iii) **elektrooniline teave, sealhulgas teenuse kasutamiseks vajalikud internetipõhised rakendused, tuleb esitada punkti e kohaselt.**

(e) veebisaidid peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse

I jao C osas sätestatud funktsionaalseid toimivusnõudeid järgides ja see hõlmab järgmist:

a) **tehiskeskonda**, kus teenust osutatakse, sealhulgas **transporditaristut**, vastavalt C osale, ilma et see piiraks nende riiklike ja liidu õigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad rahvuslike kunsti-, ajaloo- ja arheoloogiaväärtuste kaitset;

b) **rajatisi**, sealhulgas **sõidukeid** ja **seadmeid**, mida on vaja teenuse osutamiseks, võttes arvesse järgmist:

i) tehisala peab vastama punktis c esitatud nõuetele seoses peale- ja mahaminekuga, liikumise ja kasutamisega;

c) **teenuste pakkumisel kasutatavaid tooteid** kooskõlas A osas sätestatud eeskirjadega;

d) **teavet** teenuse toimimise, selle ligipääsetavusomaduste ja süsteemide kohta;

e) veebisaidid **ja mobiilsideseadmetel põhinevad rakendused** peavad olema ligipääsetavad järjepideval ja sobival viisil, võimaldades kasutajapoolset tajumist, kasutamist ja arusaamist, nähes ette sisu

ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil.

(f) **tuleb anda ligipääsetavat teavet**, et suurendada **abistavate teenuste** vastastikust täiendavust;

(g) **tuleb võtta arvesse funktsioone, tavasid**, põhimõtteid, menetlusi ja muudatusi, mis on seotud selliste teenuste osutamisega, millega soovitakse vastata **piiratud funktsionaalse võimekusega** inimeste vajadustele.

esituse ja suhtlusviiside kohandatavuse ning pakkudes vajaduse korral ligipääsetava elektroonilise alternatiivi; ning viisil, mis võimaldab koostalitlust paljude kasutajaagentide ja tugitehnoloogiatega nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil;

f) **teavet selleks**, et suurendada vastastikust täiendavust **abistavate teenustega**;

g) **funktsioone, tavasid**, põhimõtteid, menetlusi ja muudatusi, mis on seotud selliste teenuste osutamisega, millega soovitakse vastata **puuetega** inimeste vajadustele.

Muudatusettepanek 219

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – IX jagu – C osa – punkt 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. **Piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste, sealhulgas puuetega** inimeste, iseseisev ligipääs tehiskeskonnale selle eeldatavaks iseseisvaks kasutamiseks, hõlmab üldsuse ligipääsuks mõeldud alade puhul järgmisi aspekte:

Muudatusettepanek

1. **Puuetega** inimeste iseseisev ligipääs tehiskeskonnale selle eeldatavaks iseseisvaks kasutamiseks, hõlmab üldsuse ligipääsuks mõeldud alade puhul järgmisi aspekte:

Muudatusettepanek 220

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – X jagu – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste, sealhulgas puuetega inimeste, iseseisev ligipääs tehiskeskonnale, kus osutatakse artikli 3 lõikes 10 viidatud teenuseid, selle eeldatavaks iseseisvaks kasutamiseks, hõlmab üldsuse ligipääsuks mõeldud alade puhul järgmisi aspekte:

Muudatusettepanek

Puuetega inimeste iseseisev ligipääs tehiskeskonnale, kus osutatakse artikli 3 lõikes 10 viidatud teenuseid, selle eeldatavaks iseseisvaks kasutamiseks, hõlmab üldsuse ligipääsuks mõeldud alade puhul järgmisi aspekte:

Muudatusettepanek 221

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
II lisa – punkt 4 – alapunkt 4.1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***4.1. Tootja kinnitab CE-märgise igale
käesolevas direktiivis osutatud
üksiktootele, mis vastab käesoleva
direktiivi raames kohaldatavatele
nõuetele.***

välja jäetud